Cena 30 lir
Tel.: Trst 94-638, 93-808, 37-338 . Gorica 33-82
Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

PRIMORSKI DNEVNIK

TRST, sobota
21. novembra 1959
Leto XV. - Št. 277 (4431)

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podružnica GORICA: Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82 — OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15. do 18. — Tel. 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — MALI OGLASI: 30 lir beseda.

NAROČNINA: mesečna 480 lir — vnaprej: četrtletna 1300 lir, polletna 2500 lir, celoletna 4900 lir — Nedeljska številka mesečno 100 lir, letno 1000 lir — FLRJ: v tednu tržaškega tiska 10 din, nedeljska 30 din, mesečno 250 din — Nedeljska: letno 1.440, polletno 720, četrtletno 360 din — Poštni tekoči račun: Založništvo Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

Alžirska vlada je imenovala svoje delegate ki naj začnejo morebitna pogajanja s Francijo

Določeni so Ben Bela in ostali štirje alžirski voditelji, ki so internirani v Franciji
Ustavitev sovražnosti ne bo mogoča brez jamstev za izvajanje načela o samoodločanju
Ben Belov advokat odpotoval v Rabat - De Gaulle ponavlja dosedanjo tezo

TUNIS, 20. — Alžirska začasna vlada je pooblastila pet alžirskih voditeljev, ki so internirani na Ile d'Aix, v Franciji, da začnejo pogajanja s francosko vlado. Izjava alžirske vlade poudarja, da ne bo mogoča ustavitev sovražnosti brez jamstev za izvajanje načela o samoodločanju, ki ga je ponudil predsednik de Gaulle. Izjava alžirske vlade, ki jo je prebral na tiskovni konferenci minister za informacije Boumendžel, se glasi:

«Alžirska začasna vlada je na svoji seji od 12. novembra 1959 proučila razvoj alžirskega vprašanja po svoji izjavi od 28. septembra. Izjave francoskih odgovornih osebnosti, zlasti pa izjave ministrskega predsednika, ministra za oborožene sile, generalnega delegata francoske vlade v Alžiriji — katere niso bile zanikane — jemljejo sleherni smisel samoodločanju in zaradi tega to bolj ko kdaj koli potrebna jamstva o načinu svobodnega glasovanja.

Upoštevajoč tiskovno konferenco od 10. novembra, ki jo je imel predsednik francoske republike, poudarja začasna vlada alžirske republike, da ne more biti ustavitve sovražnosti brez sporazuma o jamstvih za zdravo izvajanje načela o samoodločanju.

V takih pogojih in z željo, da se pospeši rešitev alžirskega vprašanja, je začasna vlada alžirske republike sklenila, da so Mohamed Ben Bela, Ali Ahmed Hocine, Mustafa Lašeraf Bitat, Mohamed Budiaf in Mohamed Hider pooblaščeni začeti s francosko vlado pogajanja, zato da se razpravlja o pogojih in jamstvih za izvajanje samoodločanja.

Če francoska vlada sprejme načelo tega sestanka, bo alžirska vlada takoj poslala pooblaščilo svojim delegatom in potrebna navodila za vršitev njihovega poslanstva.

Začasna vlada alžirske republike je s tem zavzela stališče, ki ga bodo svobodoljubni in miroljubni narodi odobrili in podprli.»

Na koncu tiskovne konference je Boumendžel sporočil, da bi še določen čas odhodu alžirske delegacije v skupščino OZN, ker njeni člani niso dobili ameriškega vizuma, so ga zahtevali pred tri-štirimi dnevi. «Predvsem, je pripomnil predstavnik, ne gorite da ni francoskega pristaka v tem smislu.»

Kakor je znano, so Francozi ugrabili omenjenih pet alžirskih voditeljev, ko se je oktobra 1956 pripravljala v Tuniziji konferenca o Magrebu, na kateri bi se morali sestati predstavniki Maroka, Tunizije in Alžircev. Tedaj je bil predsednik francoske vlade Guy Mollet. Ko je letalo z omenjenimi petimi voditelji leto iz Rabata v Tunis, so ga francoska vojaška letala prestregla in ga prisilila, da pristane v Alžiru. Alžirske voditelje so aretirali, jih odpeljali v Pariz in jih zaprli v zapor Santé. Ugrabitev petih alžirskih voditeljev je preprečila izvajanje omenjene konference. Poleg tega se je ustvarila med Marokom in Francijo velika napetost, ker so alžirski voditelji bili osebni gostje marokškega kralja. Pozneje je bila ustanovljena posebna komisija, ki naj bi skušala rešiti incident med obema državama. Toda zadeva se je vlekla, prav tako kakor preiskava proti alžirskim voditeljem, tako da ni prišlo nikoli do kakega zaključka.

Med ugrabljenimi alžirskimi voditelji je najbolj znan Ben Bela. Ko se je ustanovila alžirska vlada, so bili omenjeni voditelji imenovani za člane vlade. Ko je de Gaulle postal predsednik republike v januarju t. l., je odredil, naj bo omenjeni Alžirci internirani na Ile d'Aix. Voditelj alžirskega nacionalistične organizacije Mesali Hadž, ki je bil do sedaj interniran, pa je dobil svoboljenje, da se lahko prosto giblje po Franciji.

Pet alžirskih voditeljev je na omenjenem otoku od 7. marca letos. Ben Belov advokat Marokanec Hašemi Šerif je že večkrat v stiku z Ben Belo in pripisujejo mu tudi vlogo posredovalca med alžirskimi in francoskimi oblastmi. Nekateri domnevajo, da je bil Ben Bela morda že stik z neuradnimi francoskimi predstavniki. Njegov advokat je danes popoldne odpotoval v Rabat.

Tudi alžirsko nacionalistično gibanje je sporočilo, da je politično-vojaški odbor te organizacije pooblastil Mesali Hadža, da se pogaja s francosko vlado. Poročilo pravi, da je ta odbor odobril politiko generala de Gaulla, in dodaja, da je to v skladu s programom, za že trideset let zahteva osvobodilnega gibanja.

Ko so v Parizu zvedeli, da je nastala možnost pogajanj z alžirskimi predstavniki, se na pariški borzi dvignila vrednost nekaterih vrednostnih papirjev. Začelo je mrzlično kupovanje vseh severnoafriških vrednostnih papirjev in seveda tudi vseh obligacij petrolejskih družb.

Izjavo alžirske vlade so sprejeli generalu de Gaullu v kraju Guebwiller v Alzaciji, kjer je sedaj na potovanju. Popoldne je de Gaulle v svojem govoru v kraju Colmar izjavil: «Odvisno je samo od njih, da krenejo po poti, ki smo jim jo mi nakazali. Seveda govorim o tistih, ki se borijo, ne o tistih, ki so izven bojev.» Izjavil je dalje: «Lahko bi bile za vedno uničene vse možnosti pravega miru v Alžiriji. Sedaj pa nastaja možnost (seveda ne mislim reči v sedanjem trenutku, toda prav gotovo nekega dne) sklenitve miru. Rekli smo tistim, ki se borijo, to, kar bi morali storiti, če hočejo mir, kakor ga mi želimo.»

Zatem je de Gaulle govoril o mednarodnem položaju in izjavil: «Lahko bi bila prišla vojna. Toda sedaj so številni znaki, ki kažejo, da stopamo v čas pomirjenja.» Poudaril je nato važnost, ki jo pripisuje osebnim stikom in je dodal: «V tej mednarodni nalogi mora imeti Francija svojo vlogo in jo bo izvajala odločno in jasno. Na ta način se lahko napravijo velike reči, in se lahko gradi mir.

Prihodnost se odpira pred nami, našli smo sposobnost preporoda, potem ko smo skoraj padli v brezno. S tem smo podpisali naso pravico, da postanemo veliki, mogočni in močni.»

Predsednik francoske vlade Debré je na vprašanje dopisnika agencije «France Presse» odgovoril, da ne more o izjavi alžirske vlade še nič reči. Pri tem se je ponovno skliceval na izjavo de Gaulla od 16. septembra in na njegovo tiskovno konferenco od 10. novembra.

V zvezi z izjavo alžirske vlade trdijo v krogih blizu francoske vlade, da de Gaullova ponudba Alžircem, naj pošljejo svoje predstavnike, je jasno veljala Alžircem in njihovim voditeljem na bojišču, kakor tudi tistim, ki so izven bojišča, toda poveljujejo alžirski vojski.

De Gaullove besede tolmačijo v Parizu kot dokaz, da je zavrnil ponudbo alžirske vlade. Toda drugi trdijo, da s tem ni vse končano. Med temi je maroški advokat Hašemi Šerif, ki je pred odhodom v Rabat izjavil med drugim: «Seznam delegatov, ki jih je določila alžirska vlada, ni dokončen. Lahko se še spremeni, bodisi z dodatkom novih članov, ali pa z zamenjavo že določenih članov.» «Sprejeti sklep je po mojem mnenju pozitiven, ker ukinja eno od ovir za stike in začetek pogajanj. Kot pooblaščeni alžirske začasne vlade, ki na ta način ugodno odgovarja na predloge predsednika republike, bodo morali zaporniki biti postavljeni v tak pravni in materialni položaj, ki je potreben za izvrševanje njihovega poslanstva. Važen korak je bil napravljen v tem vprašanju. Toda ne verjamem, da bo mogoče navezati prve stike pred enim mesecem.»

Te besede maroškega advokata, o katerem domnevajo, da je zelo dobro obveščen o namenih alžirske vlade, dopuščajo moznost premaganja ovir, posebno če je alžirska vlada določila Ben Belo bolj kakor za pogajanja, zaradi tega, da doseze od Pariza dokaz dobre volje. Zato se v Parizu nestrpno pričakuje povratek maroškega advokata v Pariz, kar se bo zgodilo v ponedeljek.

Na obeh straneh se opaža nocoj precejšnja rezerviranost. To pa tudi zaradi bližnje razprave o Alziriji v OZN. Čeprav bo Francija, kakor je nocoj ponovil predstavnik zunanjega ministrstva, odsotna med razpravo v znak protesta, vendar pa ne more prezreti važnosti te razprave in alžirskih ponudb. Morebitna resolucija OZN, ki bi ji naložila, naj takoj dovoli neodvisnost Alžircem, bi pomenila moralno zmago za Alžirce in bi spravila Francijo v skrajno težaven položaj. Če bi se Francija umaknila iz OZN, bi bile posledice zelo resne.

Na drugi strani pa je Francija zaskrbljena zaradi dejstva, da bi začetek pogajanj z Ben Belo pomenilo izrecno priznati alzirsko osvobodilno fronto in alžirsko vlado.

—o—

Parafiran sporazum «sedmih»

STOCKHOLM, 20. — Ministri sedmih evropskih držav, ki niso članice skupnega tržišča, so danes parafirali konvencijo, ki daje uradno življenje «Evropskemu združenju svobodne izmenjave».

Konvencijo bodo morali sedaj odobriti parlamenti sedmih držav. Glavni obrisi združenja so obrazloženi v dokumentu, ki so ga danes izročili v Stockholmu predstavnikom tiska. Konvencija je sestavljena iz naslednjih delov:

1. Uvod, ki ima dva člena. Prvi uradno ustanavlja združenje, drugi določa namene združenje (spodbujanj gospodarskega razmaha, polna zaposlitev, proizvodnost, racionalno uporabljanje bogastev, pogoji za lojalno konkurenco, prispevek za skladni razvoj svetovne trgovine).

2. Skupina sedmih členov, ki se tičejo postopne odprave carinskih pristojbin. Prvo znižanje bo 20-odstotno od 1. julija 1960 dalje; sledilo bo osem letnih desetodstotnih znižanj; carine bodo popolnoma odpravljene 1. januarja 1970. Vendar pa so določene tudi izjeme. Poseben člen navaja določbe o «izvoru» proizvodov.

3. Skupina treh členov o zmanjšanju in odpravi količinskih omejitev;

4. Skupina petihh členov, ki našteva določbe za konkurenco med sedmimi.

5. Trije členi, ki govorijo o izjemah, kar se tiče znižanj in količinskih omejitev.

6. Poseben oddelek o posebnem režimu za kmetijske pridelke (v dodatnem zapisniku je seznam proizvodov).

7. Poseben oddelek o trgovini z ribami in drugimi morskimi proizvodi.

8. Dva člena, ki se tičeta splošne gospodarske politike.

Konvencija določa ustanovitev sveta, ki bo izvajal oblast. Svet se bo lahko sestajal tako na ravni ministrov kakor strokovnjakov. Vsaka država članica bo imela en glas. Konvencija ima skupno 75 členov.

—o—

Ilja Ehrenburg pri Merzagori

RIM, 20. — Predsednik senata Merzagora je danes zvečer sprejel sovjetskega pisatelja Iljo Ehrenburga, s katerim se je zadržal v dolgem in prisrčnem razgovoru.

—«»—

Podpisan sporazum o socialnem zavarovanju med Italijo in FLRJ

BEOGRAD, 20. — V Beogradu je bil danes podpisan administrativni sporazum o izvajanju konvencije o socialnem zavarovanju, ki je bila podpisana lani med Italijo in Jugoslavijo. Konvencija ureuje odnose s področja socialnega zavarovanja.

Dvotretjinska večina za resolucijo proti jedrskim poskusom v Sahari

Prav tako je bila z ogromno večino sprejeta resolucija Irske, ki poziva neatomske države, naj ne izdelujejo jedrskega orožja

NEW YORK, 20. — Glavna skupščina OZN je odobrila z dvotretjinsko večino resolucijo, ki poziva Francijo, naj se odpove svojim jedrskim poizkusom v Sahari. Resolucijo je odobrilo 21 delegatov, 16 jih je glasovalo proti, 15 pa se jih je vzdržalo. Glavna skupščina je s tem sprejela priporočila političnega odbora. Tudi danes, prav tako kakor v političnem odboru, sta ameriški in britanski delegat glasovala proti resoluciji:

Resolucija «izreka veliko zaskrbljenost skupščine zaradi francoske namere, da izvrši jedrske poizkuse», in prosi Francijo, naj ne dela teh poizkusov. Preden so začeli glasovati o posameznih paragrafih, je francoski delegat ponovil francosko tezo glede teh poizkusov in je pripomnil, da bi glasovanje proti Franciji lahko povzročilo sovražna čustva proti OZN.

Skupščina je odobrila z 68 glasovi in 12 vzdržanimi irsko resolucijo, ki predlaga odboru desetih, ki se bo sestal prihodnje leto v Ženevi, naj znova prouči možnost mednarodnega sporazuma, ki naj predvideva, da državam, ki izdelujejo jedrsko orožje, ne bodo tega orožja prepustile drugim državam, ki ga nimajo, države, ki takega orožja nimajo, pa ga ne bodo izdelovale. Vzdržale so se Francija, sovjetski blok, Peru in Formoza.

—«»—

Parlamentarci NATO za vsakoletne sestanke zahodnih najvišjih

WASHINGTON, 20. — Politični odbor parlamentarcev držav članic NATO je priporočal, naj se predsedniki vlad držav NATO sestanejo vsako leto. Priporočilo vsebuje resolucija, ki je bila predložena na zaključni seji konference. Resolucija ugodno sprejema «nedavne znake, ki kažejo, da je Sovjetska zveza pripravljena začeti vrsto razgovorov o svetovnih vprašanjih» in perspektive sestanka najvišjih med Vzhodom in Zahodom.

«Očitno je, da dodaja resolucija, da sovjetska zamisel o miroljubnem sožitju pomeni, da bodo morale svobodne države Zahoda imeti opravka z neposrednim političnim izzivom, in še bolj z gospodarskim, in da je zaradi tega še bolj potrebno ohraniti enotnost atlantske politike». Glede Berlina pravi resolucija, da «se ne more sprejeti nobena rešitev, ki bi ogrožala varnost, svobodo in pravico zahodnega Berlina do samoodločanja ter njegove vezi z nemško vzezno republiko».

Ameriški senator Kefauver predsednik politične komisije, je pozval parlamentarce, naj sprejmejo resolucijo, ki poziva vlade NATO, naj pripravijo konferenco predstavniških državljanov, da proučijo, kako se lahko doseže večje sodelovanje in večja enotnost v skupnosti.

Nato so soglasno sprejeli naslednje izjave: 1. Z zadovoljstvom se sprejema napredovanje v evropski integraciji, «toda nevarnost gospodarske delitve med šestimi in sedmimi, in tudi politične delitve, se ne sme podcenjevati». 2. Evropska integracija ne sme spodbujati utvare, da Evropa ali ZDA lahko same vse opravijo, ker «svobodni narodi Zahoda in Severne Amerike ostajajo in padajo skupno». 3. Svet NATO bi moral sprejemati več pobud in priporočati ukrepe za razorožitev ter dajati publiciteto zahodnim predlogom. 4. Napredovanje glede razorožitve in rešitve nemškega vprašanja bi moralo ustvariti «splošno ozračje evropske varnosti in medsebojno zaupanje med Vzhodom in Zahodom», s pomočjo katerega bi se «vprašanja držav Vzhodne Evrope rešila v skladu s pravico o samoodločanju z individualno svobodo».

Parlamentarci so se izrekli za mednarodno policijsko silo, ki naj bi preprečila sleherno kršitev mednarodnega prava.

—o—

Trgovinski odnosi med FLRJ in SZ

BEOGRAD, 20. — V Beogradu so se danes pričeli razgovori med delegacijama Jugoslavije in Sovjetske zveze o sklenitvi protokola o blagovni izmenjavi za leta 1960.

—o—

«Discoverer VIII»

WASHIINGTON, 20. — V ZDA so danes izstrelili satelit «Discover VIII.» Nosilna raketa je dolga 23 metrov in ima kapico, težko 300 funtov. Predvideva se, da bo satelit, izstrelil • kapico jutri popoldne ob svojem 17. krogu okoli Zemlje. Skupina posebnih letal pa bo skušala ujeti kapico, ko bo ta padala proti Zemlji in jo bo zadrževalo padalo. Pozno zvečer so javili, da je raketa začela krožiti okoli Zemlje.

Do sedaj so izstrelili sedem raket «Discoverer». Od teh jih je pet začelo krožiti okoli Zemlje. Toda pri dosedanjih poizkusih niso uspeli ujeti kapice, ki so jo rakete izstrelile.

—o—

Odrejena aretacija Pesqueta

PARIZ, 20. — Državno pravdništvo pri prizivnem sodišču v Parizu, ki je imelo nalogo razsoditi spor, ki je 6. novembra nastal med državnim pravdništvom za seinski departma in preiskovalni sodnikom v zadevi Mitterrand-Pesquet, je danes popoldne objavilo svojo razsodbo. Odredilo je aretacijo bivšega poujadističnega poslanca Pesqueta, ki je glavni organizator atentata na Mitterranda. Kar se tiče Dahurona, ki je sodeloval s Pesquetom, pa mu je državno pravdništvo dovolilo začasno svobodo. Pesquetovi zagovorniki so sporočili, da bodo vložil priziv na kasacijsko sodišče.

—o—

FLORENCA, 20. — V kraju Incisa Valdarno, ki je 35 km oddaljen od Florence, se je dogodila cestna nesreča, ki je terjala tri človeške žrtve. Skupina ljudi se je vračala zvečer domov, ko je za njo privozil velik tovorni avtomobil s prikolico poln mineralnega olja. Avtomobil je iz neznanih vzrokov zavozil v stran v skupino pet ljudi, od katerih so bili trije namestu mrtvi, druga dva pa ranjena. Prikolica se je pri nesreči prevrnila. Vozača so nocoj aretirali in ga prijavili sodišču.

Na dnevnem redu današnje vladne seje vprašanje dodelitve senatorjev za Trst

Straneo se je vrnil iz Moskve - Z Vorošilovom pride v Italijo tudi Hruščev - Segni se posvetuje z monarhofašisti o južnotirolskem vprašanju
Gonella nezadovoljen z novim vodstvom KD

(Od našega dopisnika)

RIM, 20. — Na dnevnem redu seje ministrskega sveta, ki bo jutri, je spet načrt ustavnega zakona o dodelitvi treh senatorjev občinam Trst, Milje, Devin-Nabrežina, Dolina, Zgonik in Repentabor ter zakonski načrt s predpisi za izvolitev senatorjev, dodeljenih tržaškemu okrožju.

Že danes zvečer pa so se pri Segniju zbrali ministri Pella, Tambroni, Del Bo, Rumor, Taviani in Colombo. Razpravljali so o nekaterih vprašanjih v zvezi s carinskimi tarifami v okviru SET. Po sestanku je imel predsednik vlade razgovor z zunanjim ministrom; govorila sta o aktualnih mednarodnih vprašanjih. Potem je sprejel ministra Colomba in Del Boja ter z njima razpravljal o vprašanjih z njunih področij. Ko so nato časnikarji ministra Colomba vprašali, ali se bo ministrski svet na jutrišnji seji ukvarjal z zakonom o monopolih, je Colombo odgovoril: «Na dnevnem redu je; upajmo, da bo prišel na vrsto.»

Predsednik vlade Segni se je danes sestal s predsednikom poslanske zbornice Leonejem ter se z njim pogovoril o prihodnjem delu parlamenta. V svojem uradu v Montecitorju pa je Segni sprejel predsednika parlamentarne skupine MSI Robertija, s katerim se je razgovarjal več kot pol ure. Roberti je potem povedal, da sta s Segnijem govorila o južnotirolskem vprašanju. «Predsednik vlade, je dejal Roberti, nas je hotel vprašati za naše mnenje v tem vprašanju, ki nam je posebno pri srcu.» V okviru stikov s predstavniki drugih strank je Segni sprejel tudi liberalca De Cara ter političnega tajnika PDI Covellija, s katerim se je razgovarjal o splošnem političnem položaju, posebej pa še o nekaterih problemih južnotirolskega položaja.

Danes dopoldne je poslanska zbornica nadaljevala svoje delo, v senatu pa je zunanji minister Pella dokaj obširno poročal o vprašanju izgubljenih italijanskih vojakov med zadnjo vojno v SZ, ko je odgovarjal na neko zadevno interpelacijo. Obljubil je, da se bo vlada še naprej zanimala za to vprašanje. (Interpelacijo sta vložila dva misinska senatorja).

Podtajnik v ministrstvu za pravosodje Spallino je odgovarjal na interpelacijo Parrija (PSI) in drugih ter Terracinija (KPI). Senatorja sta zahtevala obvestila o postopku proti prof. Ernestu Rossiju zaradi znanega govora na proslavi 20. septembra. Ves postopek sodne oblasti proti Rossiju je po mnenju Spallina popolnoma normalen, v samo delovanje sodstva se pa ministrstvo ne more vmešati. Povedal je tudi, da ministrstvo ni privolilo v poseben sodni postopek proti Rossiju in ravnatelju revije «Il Ponte». Privolitev za tak postopek je nameč od ministrstva prosilo državno pravdinštvo iz Firenc, češ da je bila v govoru Rossija žalitev državnega poglavarja.

Danes se je vrnil iz Moskve generalni ravnatelj političnih zadev zunanjega ministrstva veleposlanik Alberto Straneo. Veleposlanik je potoval v Moskvo, da bi se s sovjetskimi predstavniki domenil o podrobnostih za obisk predsednika Gronchija v SZ. Straneo, ki mu je bil pri razgovorih ob strani italijanski veleposlanik v Moskvi Pietromarchi, se je sestal tudi z zunanjim ministrom Gromikom in namestnikom zunanjega ministra Firjubinom. Zdi se pa, da še vedno niso določene vse podrobnosti obiska; marsikaj je namreč prepuščeno odločitvi samega predsednika Gronchija. Predsednik italijanske republike bo prispel v Moskvo najbrž 7. januarja ter bo obiskal tudi Leningrad in druga mesta. Spremljal ga bo Pella ter kakih 20 članov delegacije.

Vesti o povratnem obisku imajo že uraden značaj, ker so prišle tako iz sovjetskih virov kakor iz italijanske Diplomatske agencije. Ta je sporočila, da lahko potrdi, da je italijanska vlada že dala svoj pristanek, po katerem naj obisk vrne Vorošilov, ki naj ga spremlja «oseba, katero bo sam izbral». Ta oseba pa skoraj gotovo ne more biti kdo drug kot Hruščev. V tem smislu je namreč sovjetska vlada, ki je dala pobudo za izmenjavo vrhunskih italijansko-sovjetskih obiskov, postavila svoje pogoje že od vsega začetka.

Če so torej te vesti povsem zanesljive, potem je znani manever tistih krogov v italijanski vladi, ki jim prihod Hruščeva v Italijo ni všeč, propadel.

Tednik «L'Unione», ki ga vodita Gonella, pravosodni minister, ter poslanec Ravaioli, piše o sestavi novega vodstva KD med drugim: «Pričakovali smo, da bo na včerajšnjem zasedanju glavnega odbora prišlo do drugačne rešitve. Nič nimamo proti sodelovanju vseh manjšin v vodstvu. Rekli smo že, naj se funkcija odločanja, ki je zaradi svoje številnosti ne more opravljati glavni odbor, prenese na vodstvo. Toda nismo pričakovali delitve oblasti tudi na mestih izvršnega značaja. Tako vodstvo je škodljivo z mnogih gledišč. Predvsem ne tolmači volje kongresa, ki je s svojim glasovanjem hotel ločiti večino od manjšine.»

«Razen tega, nadaljuje tednik, je dodelitev izvršnih funkcij manjšini v nasprotju tudi s stališčem, na katerem so do zadnjega trenutka stali Fanfanijevi prijatelji, ki so zatrjevali, da se hočejo razločevati po svoji politiki in ne za to, da bi dobil ta ali oni zalogaj oblasti. Vsekakor pa se po razdelitvi, združitvi in pomešanju vodilnih funkcij, ki so politično kot «finančno» najbolj važne, sprašujemo, ali je ostalo in kaj je ostalo od političnih razlik med obema strujama. Nadaljnji vzrok za razočaranje je odsotnost Fanfanija v vodstvu. Ponovno je obveljala volja, da se opozicija vladi stranke ustvarja znotraj stranke, in sicer po «missi dominici» namesto po najvišjih odgovornih osebah».

Danes se je sestalo vodstvo PSI ter razpravljalo o nekaterih organizacijskih vprašanjih.

Predsednik ENI ing. Mattei je skupini parlamentarcev, članov komisije za industrijo v poslanski zbornici, po njenem povratku s Sicilije, kjer je obiskala največje industrijske komplekse, dal nekaj zanimivih izjav. Mattei je govoril o problemih in o perspektivah državne ustanove. Potem ko je povedal, da bodo podjetja skupine ENI letos razdelila skupno 5,7 milijarde kubičnih metrov metana za industrijo in zasebno porabo, je poudaril važnost tega vira energije, ki je istočasno surovina v industrijskem gospodarstvu in zlasti v petrolejsko-kemični industriji. Rekel je, da je ta italijanska industrija sposobna premagati konkurenco tujih industrij. Pokazal je tudi na možnosti nadaljnje razširitve te industrije v Italiji. Tako bo na pr. podjetje v Raveni prihodnje leto sposobno proizvajati milijon ton dušikovih gnojil ter 60.000 ton sintetičnega gumija, ki pa se bodo l. 1961 dvignile na 80.000.

Nato je Mattei navajal podatke o delu v Perzijskem zalivu. Napori v tujini pa ne zavirajo dela pri iskanju doma. Tu je Mattei govoril o delu na Siciliji, kjer je zlasti podčrtal mnogo večjo dejavnost državnih podjetij pred zasebnimi. Preden je svoja izvajanja zaključil, pa je ing. Mattei povedal, da je CORI — Compagnia Ricerche Idrocarburi — ki ima svoj sedež v Milanu in ki v celoti pripada skupini ENI dobila v Libiji koncesijo za iskanje petroleja. Koncesija se nanaša na ozemlje 30.000 kvadratnih km v Cirenajki, oddaljeno le 200 km od obale. Ozemlje je dobro ocenjeno, kajti koncesijo je bilo mogoče dobiti po dolgotrajni in ostri konkurenci z devetimi tujimi petrolejskimi družbami. Koncesija je že bila izdana.

A. P.

Sklepi tajništva CGIL

Za dosledno izvajanje zakona «erga omnes»

Potrebna je odločna akcija, da se ta zakon izvaja na najbolj ugoden način za delavce in da se končno uveljavi izenačenje plač za delavce in delavke

RIM, 20. — Tajništvo CGIL se je danes sestalo s tajništvi federacij in sindikatov posameznih kategorij ter nekaterih važnejših delavskih zbornic, da prouči sindikalno akcijo v zvezi z izvajanjem zakona «erga omnes» o delovnih pogodbah in o izenačenju plač za delavce in delavke na vseh sektorjih.

Poročilo pravi med drugim, da so na sestanku poudarili potrebo odločne obveznosti strokovnih organizacij za začetek obširne sindikalne akcije, zato da se zakon «erga omnes» nujno uveljavi in začne izvajati v skladu z duhom zakona na najbolj ugoden način za delavce.

Na sestanku so tudi poudarili potrebo, da se pogodbe in sporazumi, ki naj dobijo zakonsko moč, takoj položijo. Dalje se poudarja, da je potrebno upreti se sprejemu sleherne pogodbe in sporazuma, ki bi določal manj ugodne pogoje, kakršne določajo državne pogodbe za posamezne stroke.

Glede izenačenja plač je tajništvo CGIL dalo navodila vsem strokovnim organizacijam, naj organizirajo mobilizacijo delavk na podlagi specifičnih zahtev po kategorijah, po sektorjih in podjetjih. Poudarila se je tudi potreba, da se pri obnavljanju kolektivnih pogodb ne samo temeljito načne vprašanje izenačenja plač, pač pa tudi, da se ustvarijo pogoji za revizijo že sklenjenih pogodb, kar se tiče omenjenega izenačenja.

Poročilo ugotavlja dalje, da je zaradi težav, ki nastajajo pri pogajanjih na industrijskem sektorju, bilo sklenjeno, povečati akcijo za odločno in neposredno udeležbo vseh delavk pri pobudah, zato da pride do nagle in zadovoljive rešitve pri pogajanjih, ki trajajo že dve leti. Enake pobude bodo sprejete v kmetijstvu in trgovini.

—«»—

TUNIS, 20. — Predsednik Burgiba je po ponovni izvolitvi za predsednika republike danes prisegel na svečani seji narodne skupščine.

Nehru sprejema predlog za sestanek s Čuenlajem

Toda prej bi bilo treba doseči začasen sporazum o podlagi za razgovore - V odgovoru Čuenlaju postavlja Nehru nove bolj konstruktivne predloge

NOVI DELHI, 20. — Predsednik indijske vlade Nehru je poslal Čuenlaju pismo, s katerim odgovarja na njegovo pismo od 16. novembra. Nehru pravi, da se strinja s Čuenlajevim predlogom za skupen sestanek, če se obe strani prej «začasno sporazumeta» o podlagi za razgovore.

Pismo pravi, da bo Indija umaknila svoje sile na področju Ladak za črto, ki jo zahtevajo Kitajci, če se bodo Kitajci umaknili za črto, ki jo zahteva Indija.

Potem ko bo dosežen začasen sporazum, pravi Nehru, bo mogoče sprejeti ukrepe in določiti sedež in čas sestanka med obema ministrskima predsednikoma. Nehru poziva Čuenlaja, naj predlaga datum in kraj za sestanek.

V glavnem zavrača Nehru predloge Čuenlaja in postavlja svoje predloge. Glede sestanka med obema ministrskima predsednika se Nehru načelno strinja. Toda potrebni so poprejšnji ukrepi, zato da se določi podlaga za razgovore. Zlasti je potreben začasen sporazum, ki naj omogoči zmanjšanje sedanje napetosti, «za katero ni kriva Indija, pač pa jo je povzročila akcija, ki se je začela na kitajski strani meje».

Glede Čuenlajevega predloga za umik čet za dvajset kilometrov od obeh strani meje pravi Nehru, da bi bilo težko najti nove črte za mejne postojanke. Zato je za preprečitev neredov dovolj, da ena in druga stran ne pošilja svojih patrulj na mejo. Kar se tiče Longju, ki so ga Kitajci zasedli s silo, ne more Indija privoliti, da bi ta kraj tudi začasno ostal v kitajskih rokah. Zato je edina rešitev, da se Kitajci umaknejo iz Longju, Indijci pa ga ne bodo spet zasedli.

Glede Ladaka omenja Nehru, da je že dal pojasnila Kitajski o tej meji. «Na žalost, pripominja, ne vemo kje Kitajci določajo to mejo». Kot začasni ukrep predlaga Nehru, naj bi se indijsko in kitajsko osebje umaknilo. Indija bi umaknila svoje osebje zahodno od črte, ki ga pekinška vlada kaže kot mejo na svojih zemljevidih iz leta 1956. Kitajsko osebje pa bi se moralo umakniti vzhodno od črte, ki jo je indijska vlada označila v prejšnjih notah in ki je začrtana na indijskih uradnih zemljevidih.

Ker sta obe črti zelo daleč druga od druge, ne bi bilo nobene nevarnosti za spopad med četami ene in druge države.

V zvezi z Ladakom je neki uradni predstavnik izjavil, da ima področje, ki ga zahtevajo Kitajci, površino 14.400 kv. km. Če se Nehrujev predlog spreejme, bi morali Kitajci izpraznitti področje 6400 kv. km, Indija pa bi se morala umakniti samo s postojanke Hamčuk, t. j. z ozemlja s površino 80 kv. km.

Zasedanje ljudske skupščine FLRJ

K. Popović poroča danes o zunanji politiki FLRJ

Tito poudarja nujnost partijskih sankcij proti vsem pojavom samovolje

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 20. — Generalni tajnik Zveze komunistov Jugoslavije, maršal Tito, se je sinoči po končani razpravi o referatih Dobrivoja Radosavljevića in Mijalka Todorovića kritično ozrl na referat in diskusijo in poudaril, da popolnoma soglaša z referati, da pa ni zadovoljen z razpravo, ker so se udeleženci diskusije premalo dotaknili raznih napak in pomanjkljivosti pri delu komunistov. Tito je izjavil, da je nedavno prejel od sindikata statistični pregled raznih pomanjkljivosti in napak, ki se ponavljajo in ki postajajo tako rekoč praksa.

Ugotovil je, da proti povzročiteljem teh napak doslej ni bilo nobenih sankcij, in je poudaril potrebo ostre borbe in tudi partijskih sankcij proti raznim pojavom nedisciplineе, samovolje, nepravilnega odnosa do delavcev in članov kolektivov. Zaradi liberalnega odnosa se posamezni člani Zveze v svoji samovolji počutijo kot absolutni gospodarji. Tito je ostro obsodil pojave lokalizma in zanemarjanje interesov celote.

«Mislim, je izjavil Tito, da mi komunisti, a posebno CK kot jedro Zveze, moramo imeti v tem pogledu enotne poglede. Nihče nima možnosti niti pravice, da vsili svoje poglede večini. Toda ko večina nekaj sklepa in sprejme, se mora to izvajati. Kdor tega ne bi izvajal, ta ne more biti član centralnega komiteja».

Tito je nadalje omenil, da so pojave neodgovornega pripovedovanja in kritiziranja raznih pojav in primeri, da posamezni odgovorni gospodarski funkcionarji v razgovoru z inozemskimi zastopniki izdajajo razne poslovne tajnosti, zaradi katerih ima skupnost pri sklepanju pogodb celo materialno škodo. «Takšno ravnanje — poudarja Tito — zasluži ne le partijske, temveč tudi kazenske sankcije.»

Tito je poudaril da se je potrebno držati v referatih sprejetih smernic in pri nadaljnjem razvoju paziti na gospodarske možnosti ter da se z nepremišljenimi koraki ne kompromitirajo dosedanji uspehi, ki so bili doseženi zlasti v kmetijstvu. Zagotoviti je potrebno enakomeren razvoj vseh republik, skrbeti se mora za uspešen razvoj gospodarsko zaostalih področij, toda istočasno tudi za nadaljnji razvoj gospodarsko razvitih področij. «Menim, je zaključil Tito, da je ta plenum ogromnega pomena za naš nadaljnji razvoj. Držati se moramo linije, ki je bila postavljena na tem plenumu glede nadaljnjega razvoja našega gospodarstva in naše socialistične graditve sploh.»

Državni tajnik za zunanje zadeve Jugoslavije Koča Popovič bo na jutrišnji seji zvezne skupščine, ki se je sestala danes na rednem zasedanju, poročal o mednarodnem položaju in o aktualnih zunanjepolitičnih vprašanjih.

Na današnji seji je zvezna skupščina razpravljala o predloženih zakonih za stanovanjsko reformo ,ki bo stopila v veljavo 1. januarja 1960 Lidija Šentjurc je v svojem poročilu o omenjenih zakonih poudarila, da zahtevajo uspehi, ki jih je Jugoslavija dosegla zadnja leta v gospodarstvu in razvoju komunalnega sistema, radikalno spremembo financiranja zidanja in uporabe stanovanj Stanovanjska reforma, ki med drugim predvideva uvedbo gospodarskih najemnin, ki bodo zagotovile redno vzdrževanje stanovanjskih stavb in formiranje skladov za zidanje novih, bo poleg tega zainteresirala delavce in nameščence za zidanje lastnih stanovanj. Pripomniti je treba, da povečanje najemnine za stanovanja ne bo zmanjšalo življenjskega standarda prebivalstva, ker bodo za ustrezne zneske povečane plače in pokojnine.

B. B.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 13.2, najnižja 10.5, zračni tlak 1026 stalen, veter 12 km zahodnik, vlaga 70 odst., nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13.6.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 21. novembra
Marija
Sonce vzide ob 7.12 in zatone ob 16.30. Dolžina dneva 9.18. Luna vzide ob 21.50 in zatone ob 11.31.
Jutri, NEDELJA, 22. novembra
Cecilija

Danes proglasitev stavke v Delavskih zadrugah?

Komisarska uprava noče povišati plač uslužbencem

Demokristjani in njihovi zavezniki se bojijo, da bi imela stavka zle posledice za njihovo listo

Izvršni odbor sindikata trgovinske stroke FILCEA-CGIL se je sinoči sestal in ponovno razpravljal o sindikalnem položaju v Delavskih zadrugah v zvezi z zahtevo uslužbencev, da se povišajo njih prejemki za 2,5 odst., kot je to že v veljavi za vse druge uslužbence v zasebnih trgovskih podjetjih in v drugih zadružnih podjetjih. Odbor je sklenil sklicati danes ob 13.30 na sedežu v Ul. Pondares 8 enotno skupščino uslužbencev Delavskih zadrug in proglasiti enotno stavko, ki naj bi se pričela takoj popoldne in nadaljevala v nedeljo, pri čemer pa bi delali oni uslužbenci, ki so zaposleni pri volitvah.

Včeraj je prišlo do raznih sestankov in poskusov, da se prepreči to sindikalno gibanje in je tako prišlo do daljšega razgovora na uradu za delo. Določeni odgovorni krogi bi namreč želeli od uslužbencev zagotovilo, da ne bodo stavkali, ker bi lahko stavka povzročila določene posledice za volilne rezultate. Istočasno pa nihče noče nič slišati o povsem legitimni in upravičeni zahtevi uslužbencev, da je treba uveljaviti tudi v Delavskih zadrugah poviške, ki že veljajo za vsa druga zasebna podjetja in zadružne ustanove.

Ponovno se je tako čulo o členu zadružnega pravilnika in o prodajalnah, ki naj bi jih v okviru tega člena predali v družinsko upravo, kot da bi šlo za dve povezani vprašanji.

Sindikalni položaj v Delavskih zadrugah je nedvomno zelo napet in bo do končnih odločitev prišlo danes na skupščini uslužbencev, ki zahtevajo uveljavitev pravic, ali pa že preje na ta način, da bo vodstvo Delavskih zadrug popustilo.

Člane Delavskih zadrug opozarjamo, da imajo pravico voliti tudi v primeru, če nimajo članske izkaznice. Zadostuje, da pridejo v nedeljo od 9. do 22. ure na volišče v Ul. Italo Svevo 14 (bivši prehod Sv. Andreja 68) in da imajo s seboj veljavni osebni dokument. Tam bo posloval poseben članski urad, kjer bodo lahko uredili vse formalnosti in nato volili.

—«»—

Ne nasedajte prevaram

Kot smo že podrobno poročali bosta na nedeljskih volitvah za šest svetnikov Delavskih zadrug predloženi dve kandidatni listi. Predstavniki liste št. 1, ki nosi naziv «Italijanska demokratična koncentracija» so v zadnjih dneh poslali vsem članom Delavskih zadrug bogato opremljeno propagandistično brošuro.

Zanimivo je, da je ta lista z izredno lahkoto prišla do naslovov vseh članov in bi v tej zvezi radi izvedeli, kdo ji je te naslove s tako uslužnostjo in tako hitro preskrbel?

Zlasti pa je značilno pisanje nekaterih omenjenih propagandističnih brošur, kjer se je lista št. 1 poslužila prevare v dobesednem smislu besede.

Na predzadnji strani brošure so namreč ponatisnili člene 10—14 volilnega pravilnika Prve tri člene so točno ponatisnili, glede člena št. 14 pa obstaja v nekaterih brošurah bistvena razlika.

Predstavniki te liste so namreč enostavno napisali:

«Člen 14: Glasuje se na ta način, da se napravi znak križa na posebnem kvadratu, kjer je označena lista št. 1, ne da bi zamazali drugega dela glasovnice...»

Na ta način skušajo predstavniki «demokratične» liste prevarati volivce, češ da volilni pravilnik določa, da je treba glasovati listo št. 1, medtem ko isti pravilnik točno določa, da «se prekriža kvadratek one liste, ki se je izbere».

Volivci ne bodo šli tej prevari na led in bodo zato pročitali kvadratek pod št. 2, saj se samo predstavniki te liste v resnici bore, da Delavske zadruge izvršujejo svoje naloge in da se v njih upravi uveljavijo demokratična načela.

Poziv Fronte za neodvisnost

Člani DZ glasujte za listo štev. 2

«Fronta za neodvisnost» je včeraj izdala proglas, v katerem obsoja sedanji način volitev v Delavskih zadrugah, ker je nedemokratičen, saj bodo lahko člani izvolili samo nekatere izmed bodočih upravnih svetnikov. Poleg tega kritizirajo tudi način predstavljanja kandidatnih list, saj je treba za predložitev list zbrati 500 podpisov in so manjše skupine na ta način onemogočene, da bi predložile lastno listo.

Zato «Fronta za neodvisnost» izjavlja, da naj člani volijo listo, ki je označena s številko 2.

Izjava se zaključuje z željo, da bi prišlo do stvarne demokratizacije Delavskih zadrug.

—«»—

Pred stavko v podjetju UPIM?

V ponedeljek bo ob 20. uri na sedežu v Ul. Pondares 8 skupščina uslužbencev in uslužbenk trgovskega podjetja UPIM. Razpravljali bodo o položaju, ker so se v Rimu prekinila pogajanja za obnovo delovne pogodbe, tako da bo prišlo verjetno v vseh podjetjih UPIM do splošne stavke. Delodajalci niso sprejeli vrste zahtev za izboljšanje delovne pogodbe.

Sinočnja seja občinskega odbora

Včeraj se je na redni seji sestal tržaški občinski odbor, ki je razpravljal o upravnih zadevah.

Medtem pa je odbor vpisal na dnevni red občinskega sveta 24 novih točk za javne seje in dve točki za tajne seje. Tako je skupno na dnevnem redu 57 točk, ker je ostalo 31 točk še od prejšnjih sej

Nove točke vsebujejo med drugim:

Cestna dela v ulicah Giulia in Battisti ter dokončno ureditev tramvajske službe po teh ulicah, o čemer bo poročal odbornik Visintin. 16 točk, to je sklepov, se tiče okrepitve javne razsvetljave v ulicah in na trgih, o čemer bo tudi poročal odbornik inž. Visintin. En sklep se tiče razpisa licitacije za dobavo gramoza za vzdrževanje cest za leto 1960 v znesku 6.300.000 lir. Ena točka se tiče novega pravilnika o trgu s sadjem in zelenjavo na debelo, o čemer bo poročal odbornik prof. Cumbat. O 51. točki, ki se nanaša na 15 milijonov lir izdatka za prenovitvena dela v osrednji ribarnici, bo poročal odbornik Geppi. Zadnja točka vsebuje poročilo istega odbornika o nekaterih spremembah gradbenega pravilnika.

S sinočnje seje devinsko-nabrežinskega občinskega sveta

Občina nima sredstev za upravo in vzdrževanje «Doma počitka»

Nadzorna oblast noče ničesar prispevati, da bi uredili dom za starčke in reveže - Pokopališči v Devinu in Nabrežini postajata pretesni

Na včerajšnji seji občinskega sveta devinsko-nabrežinske občine je bila kot prva točka na dnevnem redu oddaja v najem pokopališkega prostora prosilcem, ki so za ta prostor zaprosili na pokopališčih v Devinu in Nabrežini. Občinski odbornik Drago Legiša, ki je svetovalce seznanil s prošnjami interesentov, jih je hkrati obvestil s površino zaprošenega prostora in tudi s cenami, določenimi na osnovi obstoječe tarife in v skladu s pravilnikom, sprejetim že pred leti. Ugodno so bile rešene vse predložene prošnje, bodisi za prostor na devinskem kot nabrežinskem pokopališču. Na predlog odbornika Legiše, ki je občinskemu svetu, hkrati ko ga je zaprosil, naj bi izrazil povoljno mnenje glede že predloženih prošenj predočil potrebo, da se podobne prošnje v bodoče ne vzamejo več v poštev, in sicer, ker je prostora vedno manj, je občinski svet ta predlog soglasno sprejel. Dogaja se namreč, da se, posebno za devinsko pokopališče zanima vedno večje število ljudi izven občine, pa je odbornik Legiša izrazil bojazen, da se bo v najkrajšem času razpoložljivi prostor na pokopališčih, posebno devinskem, tako utesnil, da ga ne bo niti za potrebe domačinov. Zato je občinski svet na njegov predlog sklenil, da se do sprejetja novega pravilnika, o katerem bo treba razpravljati in sklepati še na tem jesenskem zasedanju, ker stari ne ustreza več, ne ugodi nobeni prošnji, ki bi jo občini predložil nekdo izven občine.

Kot druga točka dnevnega reda je bila na vrstnem redu razprava in sklepanje v zvezi z novo dograjenim poslopjem, ki ga je občina že v samem začetku namenila za potrebe nepreskrbljenih starčkov in občinskih revežev. S sklepom občinskega sveta je bilo treba, kot to zahtevajo predpisi, tudi formalno nameniti to poslopje v to svrho in mu določiti naziv. Tako bo poslopje, glede na dejavnost, ki se bo v njem vrila, nošilo naziv «Dom počitka», kar je mogoče najlepše in domala dobesedno prevesti tudi v italijanski naziv «Casa di riposo».

Bistveno najvažnejši pa je bil tisti del razprave okrog tega vprašanja, kjer je bilo govora o sredstvih za opremo in vzdrževanje omenjenega doma. Že od vsega začetka je bilo jasno, da devinsko-nabrežinska občina s svojim deficitom ne bo mogla najti za to potrebnih sredstev. Upati pa je bilo, da bodo vladni organi, v kolikor so smatrali za potrebno, da se poslopje postavi pod streho, tudi poskrbeli za potrebna sredstva, da se izroči svojemu namenu. Občina je s tem v zvezi posredovala nadrejenim oblastem okvirni maksimalni predračun bodisi za nakup opreme kot tudi za stroške upravljanja. Skupna vsota, potrebna za kritje teh potreb, se je vrtela okrog 31 milijonov. Nadrejena oblastva pa so to zahtevo v celoti zavrnila, z utemeljitvijo, da tega od države ni moč zahtevati, zaradi česar naj si občina v tem primeru kar sama pomaga. Občina se tako nahaja v položaju, ko razpolaga z lepim, novim poslopjem, ki bi se v njem lahko vršila nadvse koristna socialna dejavnost, pa mora na žalost ugotoviti, da je tak njen namen resno ogrožen zaradi nerazumevanja činiteljev, ki bi ji pri tem morali nuditi vso potrebno podporo. S tem v zvezi je občinski svet ugotovil, da je v državi verjetno mnogo občin, ki upravljajo podobne ustanove, med temi na našem ozemlju Trst in Milje, da si pri tem omenjene občine ne pomagajo izključno s svojimi sredstvi, iz svojih proračunov, pač pa prejemajo za takšno svojo dejavnost delno ali popolno pomoč, zaradi česar so prisotni svetovalci sprejeli sklep, s katerim so pooblastili občinski odbor, da nadrejenim oblastem jasno predoči ta problem, zahtevajoč, da se ga v skladu z dejansko potrebo ustrezno reši.

Zatem je občinski svet še sklenil, da začasno namesti v anagrafskem uradu, ki je močno obremenjen z delom, in to za dobo štirih mesecev, prostovoljno pripravnico Anomarijo Modenato.

V ribiškem skladišču je ukradel kekse in denar

Pred dnevi sta ribiča Josip Pertot in Angel Stoka, prvi iz Ul. Lavvareto in drugi z Miramarskega drevoreda, prijavila policijskim organom, da sta bila ponoči 16. t. m. žrtvi nesramnega tata, ki jima je ukradel iz njunega skladišča v ribarnici pri barkovljanskem portiču zavoj biskotov in 3.100 lir

Policijski organi so uvedli preiskavo, med katero so zasumili v 20-letnega Sergija Starca iz Ul. Lavareto, ki je med zasliševanjem priznal, da je vlomil v skladišče skozi okenca nad vhodnimi vrati. Ves denar je zapravil v javnih lokalih. Starca so pod obtožbo tatvine prijavili sodišču.

18. t. m. pa je 42-letna Elvira Ferluga iz Ul. sv. Frančiška prijavila agentom barkovljanskega komisariata javne varnosti, da so se neznanci spravili na njeno zapuščeno hišo v Rojanski ulici 9 in ukradli precej kovinskih delov vrat in drugo. Podobno prijavo je vložil že 18. septembra njen brat Rudolf

Tudi v tem primeru so imeli agenti srečo, ker so identificirali tata v osebi 16-letnega Guida B. iz Rojana. Fant je dejanje priznal in izpovedal, da je vsega skupaj ukradel 4 kljuke, 4 ključavnice, del cevi, dva kosa medenine in mesarski nož. Vse skupaj je prodal za 400 lir starinarju Ladislavu Zubraniču iz Rojana.

Nepoštenega mladoletnika so izpustili na začasno svobodo in ga prijavili zaradi tatvine. Zubranič pa se bo moral zagovarjati zaradi nakupa ukradenega blaga.

Vozni red avtobusov za volitve v Delavskih zadrugah

Odhodi iz Nabrežine			Postaje	Odhodi iz Trsta		
8.30	11.50	15.05	Nabrežina (trg)	11.40	14.55	18.15
8.40	12.—	15.15	Sv. Križ (avtobusna postaja	11.25	14.40	18.—
8.55	12.15	15.30	Prosek (trg)	11.10	14.25	17.45
9.—	12.20	15.35	Kontovel («Gosp. društvo»)	11.05	14.20	17.40
9.10	12.30	15.45	Furlanska cesta	10.55	14.10	17.30
9.15	12.35	15.50	Rumena hiša	10.50	14.05	17.25
9.40	12.55	16.15	Trst (Sv. Andrej)	10.25	13.40	17.—

Odhodi z Občin			Odhodi iz Trsta		
9.—	16.40	Občine (pri kinu)	12.40	20.20	
9.15	16.55	Bani (pri Koloniji)	12.25	20.10	
9.30	17.10	Trebče (trg)	12.15	19.55	
9.45	17.25	Gropada (trg)	12.—	19.40	
9.55	17.35	Bazovica (trg)	11.50	19.30	
10.15	17.55	Katinara (križišče)	11.30	19.10	
10.30	18.10	Trst (Sv. Andrej)	11.15	18.55	

Odhod iz Podlonjerja (gost.) 14.05

Odhod iz Trsta 15.20

Preiskava o tihotapstvu iz prostega pristanišča

Tihotapska mreža razpredena od Trsta do Milana in Modene

Večina zapletenih oseb že prijavljena sodišču - V Milanu so našli in zaplenili pletenine, v Modeno je šlo olje, sladkor pa so razpečali v mestu in bližnjih pokrajinah

Preiskava o tihotapljenju raznega blaga iz novega tržaškega pristanišča, ki traja že precej časa, bo kmalu zaključena. Gre za obsežno zadevo in precejšnje število oseb, ki so v to zadevo zapletene. Poleg tega je mreža razpletena tudi v razna druga mesta in pokrajine v Severni Italiji, kamor je skupina razpečavala blago. Kakor smo že poročali, so že zaprti v koronejskih zaporih prof. Stella, Antonio Fischera, Raffaele Passante, Giacomo Cragnolin, Leonardo Ferraro in Renzo Gubana. Včeraj smo izvedeli, da je poveljstvo finančnih straž prijavilo sodišču tudi Giulia Barolija in Glauca Dorio, ki sta bila v službi pri financi in dodeljena nadzorstvu pri vhodih v pristanišče. V zaporih je zdaj tudi trgovec Daniele Venier, ki spada v skupino prej omenjenih obtožencev in je bil član organizacije za tihotapstvo blaga iz tržaškega pristanišča.

Sodišču so prijavljeni tudi naslednji šoferji in prevozniki, ki pa so na začasni svobodi: Mario Scopelitti. Davide Virgilio, Giordano Gismondi, Vittorio Stener, Emilio Colombi, Sergio Pitacco, Bruno Sterle, Gaspare Morsiani, Vittorio Canziani, Carlo Gall in Carlo Gerdol.

V prihodnjih dneh bomo verjetno izvedeli še za druga imena oseb, ki so zapletene v to zadevo; včeraj pa smo izvedeli za nekatere podrobnosti glede razpečavanja sladkorja, ki so ga izvozili iz pristanišča. Pri tem je imel, kakor kaže, važno vlogo Renzo Gubana, kateremu je v nekaterih primerih pomagal kot posredovalec Giovanni Basadonna iz Vidma. Med drugimi so kupili sladkor Silvio Fioretto iz Spilimberga, (približno 600 stotov), Michele Rodaro iz Gemone (260 stotov), Celeste Picotti iz Mortegliana (150 stotov), Bortolo Giacometti iz Trsta (od 100 do 170 stotov), Adino Golfetti iz Badia Polesine (550 stotov), Gubana je kupil in nato razprodal raznim manjšim trgovcem približno 230 stotov sladkorja. Finančni organi so pri Golfettiju zaplenili 45 stotov vtihotapljenega sladkorja

Olje, ki so ga izvozili iz pristanišča, je šlo v Modeno. Organi finance so že ugotovili, kdo je olje kupil, toda imena niso še objavljena. Drugo blago je romalo v Milan in tudi tu so organi finance že na dobri sledi, oziroma so že ugotovili, kdo ga je kupil. Tako so pred dnevi našli in zaplenili 10 ton volnenih pletenin.

Ni še točno znano, koliko in kakšne vrste blaga je na ta način prišlo iz pristanišča. Nekaj več se bo izvedelo, ko bodo o tem razpravljali na procesu. Glede načina, kako so blago iztihotapili iz pristanišča, pa se zdi, da so bili organizatorji dogovorjeni z nekaterimi uslužbenci finance, ki so bili na straži ob izhodih, oziroma vhodih v pristanišče; ni pa izključeno, da so uporabljali tudi kakšen drug način.

—«»—

Pričetek predavanj Zdravniškega združenja

V knjižnici glavne bolnišnice se je včeraj pričelo akademsko leto Tržaškega zdravniškega združenja. Prvi je na kratko spregovoril njegov predsednik. ki je počastil spomin umrlih zdravnikov dr. Brunnerja in prof. Ravasinija. Zatem je predstavil številnim poslušalcem prof. Pettinarija, ravnatelja kirurške klinike na padovski univerzi, ki je govoril o moderni kirurgiji jeter. Otvoritve akademskega leta se je udeležilo tudi mnogo zdravnikov iz bližnjih pokrajin. Zdravniško združenje bo imelo predavanja vsak petek. Predavali bodo znani italijanski kliniki in tržaški zdravniki.

—«»—

Razdelitev štipendij na tržaškem županstvu

Včeraj so na tržaškem županstvu razdelili trem študentom štipendije v počastitev Gabriela Foschiattija. Ob tej priliki je podžupan prof. Cumbat na kratko orisal študentom Foschiattijev lik. Pri ceremoniji so bili navzoči glavni občinski tajnik dr. Carminelli, odbornik za prosveto Gridelli in drugi.

—«»—

Konzulat FLRJ zaprt 28., 29. in 30.

Uradi Generalnega konzulata FLRJ v Trstu ne bodo sprejemali strank dne 28., 29. in 30. t. m. o priliki praznika Republike FLRJ.

—«»—

Občni zbor Društva slovenskih umetnikov

Društvo slovenskih umetnikov v Trstu vabi člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek dne 23. novembra 1959 ob 20.30 v prostorih Prosvetne zveze v Ul. Roma 15-II.

—«»—

Vinjena ženska padla v avtobusu

Sredi popoldneva so morali sprejeti s prognozo okrevanja v 8 ali 10 dneh na opazovalnem oddelku 58-letno Antonio Fragiacomo vd. Bordon iz ezulskega naselja na Općinah, kateri so ugotovili rano na glavi in precejšnjo vinjenost.

Neki policijski agent, ki je žensko spremil v bolnišnico, je pojasnil, da je Fragiacomova prav zaradi njene pijanosti padla v avtobusu proge Trst — Općine, ko je bil ta še ustavljen pri openski odhodni postaji.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 20. novembra se je rodilo v Trstu 5 otrok, umrlo je 11 oseb, porok je bilo 7.

POROČILI SO SE. kmetovalec Sergio Ridolfo in gospodinja Rosalia Labinaz, kovač Rudolf Straka in gospodinja Manda Klobučar, mehanik Settimio Luconi in gospodinja Claudia Amati, tesar Ennio Pitteri in gospodinja Laura Cattelani, zidar Emilio Radanich in gospodinja Nella Lubiana, električar Mario Deola in baristka Clara Gioghi, mizar Aldo Mosenich in šivilja Maria Carli.

UMRLI SO: 78-letna Margherita Crassa vd. Lorenzi, 84-letna Giovanna Gregori, 76-letni Luigi Stebel, 45-letni Dimitrov Krum, 78-letni Giovanni Zanco, 65-letni Pietro Lucci, 60-letna Valeria Feriancich por. Cheti, 63-letna Margherita Minca vd. Mosetti, 68-letni Giovanni Coretti, 70-letni Ermanno Baldassi in 1 dan star Marino D'Angelo.

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN

INAM, Al Cedro, Trg Oberdan 2; G. Papo, Kjadin 1095; Picciola, Ul. Oriani 2; Alla Salute, Trg Cavana 1.

RAZNA OBVESTILA

OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUSTVA V TRSTU

Slovensko planinsko društvo v Trstu bo imelo svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v sredo 2. decembra t. l. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Rimski ul. 15-II. Zakasneli člani so naprošeni, da urede svoje članske obveznosti ob sejnih dneh, ob torkih po 21. uri v društvenih prostorih v Ul. R. Manna 29-II., ali vsaj ob občnem zboru.

Odbor

DAROVI IN PRISPEVKI

Ob tretji obletnici smrti nepozabnega moža, papana in brata Silvestra Pregarca daruje družina 2.000 lir za Dijaško Matico.

—«»—

Valute

	Trst	Milan
Dolar ZDA	619.80	619.85
Frank šv.	142.93	142.96
Sterling	1739.50	1739.50
Frank fr.	124.65	125.65
Marka	148.72	148.72
Siling	23.91	23.92
Pezeta	10.21	0.75
Dinar	0.72	10.22

Iz sodnih dvoran

Vročekrvni vojak iz Palerma obsojen na štiri leta zapora

Spoznali so ga za krivega poskusnega nasilja in drugih nespodobnih dejanj v javnem prostoru - Obsojen priletni ljubimec, ki je s krivcem ranil ljubljeno žensko

Z govorom drugega zagovornika, se je včeraj zaključil dva dni trajajoči proces proti 22-letnemu Giuseppu Picciurru iz Palerma, ki je zagrešil več kaznivih dejanj, zaradi katerih je moral pred porotnike. Kot smo včeraj omenili, je tožilec zahteval zanj 9 let in 7 mesecev zapora ter 60.000 lir globe. Nasprotno pa sta Picciurrova zagovornika vztrajala na zahtevah, da nekatere obtožbe sploh ne obstajajo, ali pa da bi jih morali spremeniti.

Malo pred poldnem so se porotniki umaknili v sejno dvorano, kjer so začeli razpravljati o kazni, ki pritiče obtožencu. Po dveh urah so se zopet vrnili v dvorano porotnega sodišča, kjer je predsednik prečital razsodbo. Picciurra so spoznali za krivega poskusnega nasilja, poskusnih nasilnih spolzkih dejanj in spolzkih dejanj v javnem prostoru ter nepokorščine do predstojnika, zaradi česar so mu prisodili 4 leta vojaškega zapora.

Preds.: Rossi, tož.: Brenci, zapisn.: Magliacca, obramba: odv. Presti in Vinciguerra.

* * *

Porotniki so včeraj razpravljali o dveh prizivih. Pri prvem so zadevo hitro končali. Diego Riavitz, ki je stanoval v ezulskem taborišču pri Križu, je bil obtožen in obsojen zaradi sramotenja zastave in odpora javnim funkcionarjem pogojno na leto dni zapora. Včeraj pa so možu prekinili postopek zaradi sramotenja na podlagi amnestije, potrdili pa so mu kazen za odpor, kar pomeni, da mu je ostalo še 4 mesece zapora. Seveda je tudi to pogojno.

Dalj časa pa so porabili za razpravo o obtožbi 60-letnega Virginija Semenzata iz Ulice Diaz v Vidmu. Semenzato je pred leti ostal vdovec in se je zagledal v Eleno Danelutti, ki je bila znana kot lahkoživka. Čeprav je bil mož trgovec, ni bil bogat. Vseeno pa je žensko poplaceval za njene zasluge. Nekega dne pa se je ženska zaradi Semenzatove ljubosumnosti naveličala njegove družbe. Zato ga je pustila na cedilu.

Jasno je, da osamljenost ni ugajala priletnemu možu, ki je 7. januarja lani stopil do hiše, kjer je stanovala njegova simpatija in jo s kamenčki, ki jih je metal na polkna, priklical k oknu. Kasneje je stopil v hišo in brž ko mu je odprla vrata stanovanja je izrekel željo, da bi preživel nekaj uric z njo. Odgovor je bil precej surov, kar je moža razburilo.

Popoldne istega dne je žensko srečal v nekem baru in ker se je Daneluttijeva bala, da bi prišlo do škandala, se je odpeljala z avtobusom ven iz mesta. Sklenila pa je izstopiti na prvi postaji v Chiavrisu. Ko se je peljala proti železniški postaji, se ji je ponovno približal Semenzato. Njun razgovor je bil precej razburljiv. Ko sta prišla do Trga Libertà, je Semenzato pokazal ženski oster krivec, ki ga je skrival pod dežnim plaščem. Trenutek zatem jo je prijel za lase in silovito zamahnil proti glavi. Ženska se je z rokami ubranila udarca, a vseeno ji je ostro rezilo povzročilo precejšnje poškodbe.

Neki podpolkovnik in karabinjer, ki sta šla mimo, sta Semenzata razorožila in ga odpeljala do karabinjerske postaje.

Spočetka je kazalo, da se bo moral zagovarjati zaradi obtožbe nameravanega umora, ker je podpolkovnik izjavil, da je slišal kričati moža «Elena pojdi z menoj, če ne te ubijem.» Toda preiskovalni sodnik je spremenil obtožbo v povzročitev telesnih poškodb in moza izpustil na svobodo. Akti so romali na kazensko sodišče v Videm, kjer so sodniki ugotovili, da niso pristojni, ker gre za nameravan umor. Zato je bil izdan zaporni nalog in Semenzato je moral novembra lani pred videmsko porotno sodišče, ki mu je ponovno spremenilo obtožbo v povzročitev telesnih poškodb in ga obsodilo na 9 mesecev in 10 dni zapora, medtem ko ga je oprostilo obtožbe žalitev Daneluttijeve zaradi pomanjkanja dokazov. Semenzato je razsodbo z zadovoljstvom sprejel. Nasprotnega mnenja pa je bil državni pravdnik, ki je vložil priziv o katerem so včeraj razpravljali pred našim porotnim prizivnim sodiščem. Nova razsodba pa je bila kot hladna prha za Semenzata: porotniki so ga spoznali za krivega obtožbe nameravanega umora, zaradi česar so mu kazen zvišali na 4 leta in 8 mesecev zapora, od katerih so mu dve leti pomilostili. Semenzatu so nadalje prepovedali za dobo petih let izvrševanje kakršnekoli javne službe.

Preds.: Palermo, tož.: Santonastaso, zapisn.: Vascon.

* * *

Geometer Ervino Sbrizzi iz Škednja, ki je zidal stolpnico v Ul. Ponziana 8, se je večkrat znašel v zagati zaradi pomanjkanja denarja. Osebe, ki so si naročile stanovanja, so sicer denar plačevale, a tega so dajale kot je bilo dogovorjeno upravniku stavb Nunziu Paolu Terlizziju iz Ul. C. Elisi. Nekega marčnega dne 1955. leta je Terlizzi obvestil, da je položil v banko na Sbrizzijevo ime 3.100.000 lir. Toda v pogovoru z nekim odjemalcem, je Sbrizzi izvedel, da je ta plačal Terlizziju več kot je Terlizzi vložil v banko. To ga je prisililo, da se je pozanimal pri ljudeh in tako prišel do ugotovitve, da si je upravnik pridržal približno 2.400.000 lir. Terlizzi je priznal nepoštenost pred dvema pričama in se obvezal, da bo povrnil škodo. Kot predujem je izročil 800.000 lir, celotno škodo mu je povrnil šele pred dnevi.

Sbrizzi je seveda zadevo prijavil policijskim organom, ki so Terlizzija prijavili sodišču tako zaradi prisvojevanja tujega denarja in tudi zaradi prevare v škodo nekega človeka, ki si je hotel kupiti stanovanje. Tudi pred sodniki je Terlizzi priznal krivdo, pa čeprav je pojasnil, da se ne čuti krivega. Kljub temu pa se ni hotel odreči amnestiji. In prav ta ga je rešila nadaljnjih nevsečnosti.

Preds.: Corsi, tož.: Maltese, zapisn.: Machelli.

* * *

Oktobra lani je kazensko sodišče izreklo proti trem obtožencem., in sicer Demetriju Carburazziju, Brunu Brecci in Gabrielu Ferfogli ostro kazen zaradi tihotapstva cigaret. Vsakega so sodniki obsodili na 15 dni zapora in na preko 3.000.000 lir globe.

Zadeva je sedaj prišla pred prizivne sodnike, katerim je zagovornik Carburazzija postavil zahtevo, da prekliče veljavnost prve razsodbe. Odvetnik je navedel dejstvo, da so izrekli razsodbo brez zaslišavanja Carburazzija, ki je bil zaradi bolezni, kot je opozoril sodnike, upravičeno odsoten. Sodniki so odvetnikovo zahtevo sprejeli in poslali akte za ponovno razpravo kazenskemu sodišču.

—«»—

Z motorčkom v avto

Sredi vožnje z motorčkom, s katerim se je peljal proti Trgu Unità, se je 22-letni Sergij Pakor iz Ul. Panorama na križišču Cavourjevega korza z Ul. Geppa zaletel v fiat 1100, ki je vozil pred njim in s katerim je šofer ustavil.

Pakor se je moral zateči z zasebnim avtom v bolnišnico, odkoder pa so ga po prvi nudeni zdravniški pomoči odslovili s prognozo okrevanja v nekaj dneh.

Čitajte in širite
PRIMORSKI DNEVNIK

A. PERTOT
ZALOGA VSAKOVRSTNIH PODLOG IN BLAGA ZA:
moške in ženske plašče
obleke
perilo
kotenine
volnene odeje
zavese itd.
SKLICUJTE SE NA TO REKLAMO DOBILI BOSTE POSEBEN POPUST
TRST
ULICA GINNASTICA, 22

GLEDALIŠČA

Slovensko gledališče v Trstu

DANES 21. t. m. ob 21. uri v AVDITORIJU v TRSTU

premiera

NICKY - ZLATI DEČEK

komedija v treh dejanjih

Spisal: JOSIP TAVČAR
Režiser: JOŽE BABIČ
Scenograf: JOŽE CESAR

Asistent režije:
ADRIJAN RUSTJA

Pesmi skomponiral:
ALEKSANDER VODOPIVEC

Osebe: Nicky, «največji pevec našega časa» - Silvij Kobal; Rudy, Nickyjev «manager» - Miha Baloh; Biby, filmska igralka - Bogdana Bratuževa; Gizdalin, gangster - Rado Nakrst; Susy, njegova žena - Stefka Drolčeva; Policaj, Nickyjev oboževalec - Julij Guštin
Nastopajo še: natakar, strežnik, reporterji, gledališko tehnično osebje

KRSTNA PREDSTAVA

Ponovitev

JUTRI 22. t. m. ob 16.30 v Avditoriju v Trstu

Prodaja vstopnic od četrtka 19. novembra dalje v Tržaški knjigarni. Trst, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61792 ter eno uro pred pričetkom predstav v Ul. Roma 15-II.

V sredo 25. t. m. ob 20.30 v prosvetni dvorani na Opčinah

NICKY - ZLATI DEČEK

VERDI

Danes zvečer ob 20.30. uri četrta in zadnja predstava Verdijevih «Sicilskih večernic», v enaki zasedbi kot na prejšnjih predstavah.

Jutri ob 16. uri druga predstava opere «Vitez iz Ekebuja».

Medtem ko se nadaljuje prodaja vstopnic za drevišnjo predstavo, se začne danes zjutraj prodaja vstopnic za jutrišnjo predstavo.

TEATRO NUOVO

Ob 20.45 Gogoljev «Revizor» za abonma F. Cene 650, 450 in 250 lir. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

Jutri ob 17. uri ponovitev za red DD.

KINO

Excelsior 16.00 «Nasilno poletje». Odlično italijanski film Valerija Zurlinija. Eleonora Rossi Drago, Jean Louis Trintignant, Jacqueline Sassard. Izkaznice neveljavne.
Fenice 15.00 «Zenske iščejo ljubezen». Dramatičen; Cinemascope, Color de Luxe, Hope Lange, Stephen Boyd, Suzy Parker, Marta Hyer. Izkaznice neveljavne.
Filodrammatico 16.00 «Peščeno morje», R. Attemborought, J. Gresson.
Grattacielo 16.00 «Velika vojna». Film, ki je bil nagrajen v Benetkah z «Zlatim levom».
Supercinema 15.30 «Veliki kapitan», Technirama - technicolor, Robert Stack, Charles Coburn, Marisa Pavan, Warner Bros. Izkaznice neveljavne.
Arcobaleno 15.00 «Veliki kapitan», Technirama - technicolor, Robert Stack, Charles Coburn, Marisa Pavan, Warner Bros. Izkaznice neveljavne.
Alabarda 15.45 «Grešniki gledajo v nebo», Poziv srca in glas vesti v tem velikem filmu. Skupina znanih igralcev: Marina Vlady, Jean Gabin, Robert Hossein, Ulla Jacobson. Prvič v Trstu.
Capitol 16.00 «Rififi», N. Tiller.
Aurora 16.30 «Dan osvete», K. Douglas, A. Quinn. Prepovedano mladini. Izkaznice neveljavne.
Cristallo 16.30 Tognazzi in Vianello z izredno komičnim filmom «Sva dva ubežnika», Magali Noel in Fred Buscaglione s svojimi originalnimi pesmimi. Ukinjene izkaznice.
Garibaldi 16.00 «38. vzporednik, naloga izvršena», Gregory Peck, Harry Guardino.
Impero 16.00 «Moralist», Alberto Sordi. Prepovedano mladini.
Italia 16.00 «Venere greha», po knjigi «Dom svobodne ljubezni», E. Bartok, K. Fischer. Prepovedano mladini.
Massimo 16.00 «Rumeni zob». Cudovite pustolovščine. Technicolor, Fier Parker in Dorotty Mc Guire. Sledi: «Paperino, operacija sneg», risanka Walt Disneya. Velik uspeh. Prvič!
Moderno 16.00 «Kako omožiti hčer», R. Harrison, K. Kendall.
Vittorio Veneto 16.00 «Ne želi svojega bližnjega ženo», M. Clift, Mirna Loy. Prepovedano mladini.
Aldebaran 16.00 «Odločenost za umor», R. Todd, B. Drake, H. Lom.
Ariston 16.00 «Pepelka v Parizu», Audrey Hepburn, Fred Astaire, Kay Thompson.
Astra Rojan 16.30 «Moja gospa tetka», R. Russel, P. Tucker.
Ideale 16.00 Ruth Leuwerik nepozabni igralec v «Družini Trapp» nastopa v odličnem barvnem filmu «Na svidenje Francesca», Charles Thomson, Josef Meinrad.
Marconi 16.00 «Evropa ponoči». Najbolj slavne varietejske točke na svetu. Predstava predstav. Technicolor, Warner Bros.
Radio 16.00 «Totò in Marcellino».
Savona 16.00 «Potovanje», W. Brunner, D. Kerr.
S. Marco 16.00 «Stolp užitkas», S. Pampanini, P. Brasseur. Prepovedano mladini.
Novo cine 16.00 «Otok sonca», J. Mason, H. Bellafonte.
Odeon 16.00 «Trapez življenja», R. Hudson in D. Malone.
MILJE
Evropa 17.00 «Trije šerifi», G. Montgomery.
Roma 17.00 «Leseni narednik», J. Lewis.
Verdi 17.00 «Zimske počitnice», A. Sordi, E. R. Drago.
Volta 17.00 «Mož za Cinzijos, G. Grant, S. Loren.

RADIO

SOBOTA, 21. novembra 1959

RADIO TRST A

7.00 Jutranja gl

IZ MEDNARODNEGA GOSPODARSTVA

Zaostale dežele in svetovno tržišče

Prav sedaj so na Japonskem potegnili na dan neko vprašanje, ki v sedanjih pogojih dobiva povsem novo vsebino, ker to vprašanje ni več izključno japansko. Gre za vprašanje industrijskega izvoza iz tistih dežel, kjer imajo delavci nizke mezde. Glede tega je Japonska že od prej posebna dežela. Njena industrializacija, ki je naglo napredovala od osemdesetih let prejšnjega stoletja, se je razvila v senci dveh okoliščin: pred tem je v Evropi propadla proizvodnja svile zaradi nalezljive bolezni med gosenicami, in Japonska je pokočila s svojo zelo obsežno proizvodnjo, ki je v veliki meri prispevala k ravnovesju celotne plačilne bilance dežele v razvoju, in ki je morala izdajati ogromne vsote za uvoz strojev in industrijske opreme. Druga okolnost je bila v tem, da je bila Japonska (kakor je še danes) izrazito agrarno prenaseljena, in to v takem obsegu, da to presega vse evropske predstave o tem pojmu. Ta odnos pomeni okoli dvajset ljudi na 2,5 ha obdelovalne zemlje. Taka prenaseljenost, ki je obstajala v fevdalni Japonski, je privedla do tega, da je ohranje fevdalno središče Indije že v začetku preteklega stoletja imelo nad milijon prebivalcev. V vsakem primeru je bila agrarna prenaseljenost (s kmeti, ki so bili najhuje obdavčeni z najrazličnimi dajatvami in so živeli v najnižjem standardu, kar je v praksi pomenilo skoraj fatalno stradanje) odločujoči činitelj v iskanju pogojev za industrializacijo.

Nizke mezde v novih industrijah niso mogle namreč biti znatno nad raven, ki je delavcem nudila bistveno višji standard od onega kmečkih množic. Čim bolj so morali povišati mezde, je pa ponudba delovne sile v podeželja to preprečevala. To je imelo vrsto posledic. Če se ne oziramo na druge posledice, je to pomenilo, da se je notranje trženje gospodarsko oviralo (z nizkimi mezdami, oziroma nizkimi dohodki delavcev in kmetov, da so profiti bili visoki (kar je pomenilo visoko akumulacijo kapitala). Prvo je pospešilo industrializacijo, drugo je imelo za kompenzacijo ekspanzivni in napadalni izvoz Japonske, ki ni hotel izvažati za vsako ceno (ker ni imela komu prodati v notranjosti), ampak politično kontrolirati svoja tržišča, to je osvajati. Druga gospodarska posebnost je bila v tem, da so nizke mezde omogočile nizko ceno na podlagi nižjih prodajnih stroškov. Tako je izdatno bilo bolje konkurirati na svetovnem tržišču.

Vprašanje dumpinga

Tako se veliko število demonstracij posluževuje danes glede japonske, oziroma japonskega blaga, posebnih ukrepov, da bi tako «kompenzirale» nizke mezde na Japonskem, pač gotovo za Japonsko neugodno. Oni zatrjujejo, da njihove mezde sicer le devetina ustreznih v ZDA, kar dejansko pomeni bistveno različno, po drugi plati je tudi nacionalni dohodek na prebivalca (leta 1958) komaj 260 dolarjev, primeri z 2.043 dolarji v ZDA (leta 1956). Prav tako z japonske strani pripominjajo, da njihova nizka konkurenčna cena ni le posledica nižjih mezd, ampak tudi zelo visoke, moderne opremljenosti njihove industrije, in da tega tudi zelo visoke produktivnosti dela. Zato odločno zahtevajo, da se nizke carine, v merilih mednarodnih trgovine, smatrajo za nekakšne naravno bogastvo, ki ga Japonska ima, in ki ji tega predstavlja nekakšno prednost.

Ta argument je povsem utemeljen za zapadne razvite dežele, zlasti v Evropi, ki namreč zatrjujejo, da njihova produktivnost dela, kot modernejša proizvodna naraven element konkurenčnosti in da jo je treba sprejeti, da pa to ni res z mezdami, ker tu ne prenaha biti gospodarska in postaja socialna, ki zahteva tudi ustrezne ekonomske rešitve. Dejansko to vprašanje bilo v Japonsko, so iskali rešitve na bilateralni podlagi. Nekaterim deželam je celo prepričati Japonsko, da njim ni treba omejevati izvoza industrijskega blaga iz Japonske, ampak da Japonska sama omeji svoj izvoz industrijskega blaga v te dežele in da drži na vzajemno sprejemljivi ravni. Menili so, da bo s tako formulacijo izhod iz vsega tega zapletenega problema vsaj za kakšnih deset let.

Medtem pa se je zadeva precej spremenila. Nizke mezde, kakor tudi pogoji, ki jih določajo v razvijajočih se deželah, obstajajo v večini dežel, ki so še zaostale. V nekaterih takih deželah gre za točno iste okoliščine, ki so obstajale in še obstajajo na Japonskem, namreč agrarna prenaseljenost. Tu se zlasti poudarja primer Indije, ki sicer nima takega odnosa prenaseljenosti kot Japonska, vendar pa v mnogo večji meri kot je to znosno.

Poleg tega razvijajoče se dežele ne uporabljajo zaostale tehnike, ampak so prav tako sklenile sprejeti in uvajati najboljšo možno tehniko, z največjo produktivnostjo dela. Tu se torej sedaj njihova konkurenčna cena in sposobnost pojavljata v dveh oblikah: po tej plati nizka mezda, po drugi pa visoka produktivnost dela v novih industrijah. Oboje se bo odražalo v visokih profitih (formaciji kapitala), a to je prav nujno potrebno deželam, ki se razvijajo, vprav zaradi tega, ker se mednarodno finansiranje razvoja komaj odraža na najnižji ravni komaj 5 milijard dolarjev (iz vseh virov). Le na ta način — se odgovarja iz dežel, ki se razvijajo — morejo one ostvariti svojo kupno moč in finansirati uvoz opreme iz razvitih dežel. Celotna ta problematika ostaja še bolj važna, če upoštevamo, da so cene surovin na zelo nizki ravni.

Celotna ta problematika se je v največji meri pokazala v tekstilni industriji. Tako nalete na primer ne le Japonska, ampak tudi Indija, Filipini, Egipt in druge dežele na ogromne ovire, ko skušajo plasirati svoje proizvode na tržiščih razvitih dežel. One nalete prav tako na odpor, ko hočejo prodajati tudi na lastnih tržiščih, v kolikor so razvite dežele izvažale do sedaj na ta tržišča svoje tekstilne proizvode. Očitno je, da so današnji odnosi glede teh vprašanj že dosegli mejo, da je potrebno iskati načelne in dosledne rešitve. Dober znak je v tem, da se v tej celotni diskusiji ne poudarjajo več gospodarski, ampak politični in socialni razlogi. Tako na primer Zapadna Nemčija, s svojimi 900.000 delavci v tekstilni industriji, zahteva samo čas, da bi se to vprašanje moglo rešiti. Isto se dogaja tudi s Francijo, pa tudi z vrsto drugih dežel, med katerimi so tudi ZDA. Nekatere dežele (manjše dežele zapadne Evrope) se trmasto upirajo in mislijo, da je moč ohraniti sedanji način mednarodne delitve dela. Toda eno je povsem jasno: vprašanje mezd v deželah, ki se razvijajo, ni novo, toda sedaj pridobiva na teži in širini. Zato je bolje, da že sedaj poiščemo rešitev, kakor pa da bi prisilili razvijajoče ze, dežele, da se obrnejo le druga na drugo in tako izolirajo od ostalega sveta. Konec konca te dežele sestavljajo danes 70 odstotkov vsega sveta, in one so zato tudi bodoče svetovno tržišče, ki more biti tako veliko, da bi nudilo vsakemu priložnost za proizvodnjo in blagostanje.

N. P.

NEKAJ UR PRED KRSTNO PREDSTAVO DELA DOMAČEGA AVTORJA

Nocoj bomo v Avditoriju videli Tavčarjevega Nickyja

TRST, 21. novembra. — Vem, da ste radovedni izvedeti zadnja poročila iz te predpremierske kampanje, vendar le malo potrpljenja.

Včerajšnji dan je bil zame res zelo naporen! Tekanje, telefoniranje, zbiranje informacij in sestavljanje poročil, ki jih pošiljam največjim evropskim listom, mi je vzelo še tisto malo časa, ki ga ponavadi puščam sebi.

Mislim, da si bom moral po tej reportaži res dovoliti nezaželeni dopust; ležim namreč nepremično v bolniški postelji. Pri meni sedi belo oblečena sestra (edina, ki govori v tej bolnišnici slovenski) in oba skušata iz mojih zapiskov rekonstruirati glavne dogodke včerajšnjega dne.

Ob desetih dopoldne se je zbralo pred sedežem Slovenskega gledališča lepo število novinarjev, fotoreporterjev, filmskih in televizijskih snemalcev, ki so živahno zahtevali poročila za svoje časopise, radio in televizijo. Ze od daleč se mi je bdel ta hrup nenavaden, zato sem postal še bolj previden. Prepričal sem se, da na ta način ne bom prišel do informacij, ki so mi bile nujno potrebne.

Prizor iz drugega dejanja komedije «Nicky — zlati deček

Zapustil sem bojno polje in zavil v prvo kavarno. Naročil sem dvojni wisky, izpil, vstopil v telefonsko kabino ter poklical telefonsko številko gledališča. Na oni strani se je oglasil nežen, toda obenem energičen glasek. (Bila je tajnica gledališca). Ce bi direktno njo vprašal kar sem hotel, bi bil učinek takojšen, položila bi slušalko in s tem prekinila zvezo; jaz pa sem moral izvedeti čim več. Spačil sem nekoliko obraz ter v najboljši angleščini, kar jo še obvladam dejal: «Hallo lady, I come from London, I am an old friend of assistant» (in tu sem podrobno povedal ime in priimek) Moja angleščina je bila k sreči zelo slaba, ker je ona razumela, k sreči, le najnujnejše. «Asistenta ni tu», je suho odgovorila. Opogumil sem se še nekoliko in pristavil: «Jaz morati videti!» Sledila je dolga pavza in neko tiho pogovarjanje (verjetno so se posvetovali, če mi lahko zaupajo, kje se nahaja) končno se je spet oglasila: «Je na stadionu pri Sv. Ivanu». Ta vest me je tako prevzela, da sem se ji prav vljudno zahvalil kar v najčistejši slovenščini (na srečo je ona takoj po odgovoru prekinila zvezo.)

Ustavil sem prvi taksi, ki se je prikazal in v nekaj minutah sem že bil na stadionu. Za odrom sem res iztaknil svojega podkupljenega znanca. Prve njegove besede, ki sem jih ta trenutek slišal niso bile preveč prijazne: «Aha, že spet si pod nogami! Zavoljo tebe sem jih že dovolj slišal!» Kaj sem hotel — ni mi kazalo drugega, kakor da sem mu zamašil usta v novim čekom. Ton naslednjih stavkov je bil na mah drugačen. «V redu golobček, če hočeš izvedeti kaj novega, pridi nocoj ob 20. uri sem — toda prosim te, bodi popolnoma tiho... in...» Seveda sem mu vse svečano obljubil. Uvidel sem, da se je vsem zelo mudilo. Mimo mene je begalo tehnično osebje, ki je gotovo pripravljalo sceno za večerno generalko, pa tudi «prijatelj» me ni prav nič zadrževal. No, zagotovil sem si vstop, in to je bilo zame kar dovolj.

Zvečer sem prišel v gledališče eno uro prej kot domenjeno. Skrivaj sem si nekoliko ogledal postavljeno sceno. Naš slavni pevec bo odpel serijo novih pesmi v sugestivnem okolju ekscentrično opremljene dnevne sobe hoteljskega stanovanja.

Generalka, ki se je pričela z običajno zamudo, je bila po moji sodbi prava polomiada. Naš ljubljenček je komaj prišel na svoj račun. Novinarji, ki so se pritepli kdo ve od kod, so dobesedno zasedli oder.

«Naj nam kaj pove... kaj nam bo pel nocoj: ali ga je res predsednik povabil na kosilo? Kakšna je skrivnost njegovega uspeha? Je res, da se navdihuje ob gruljenju pijanih golobov?

Nyckyjev manager g. Rudy, ki jih je sprejel (medtem ko je Nicky na smrt utrujen ležal na divanu), je bil z njimi res zelo prijazen. Edini izpadi, katere sem lahko zabeležil, so se glasili takole: «Prosim vas, malo usmiljenja. Ne vidite kako je utrujen. Vaše slikanje bi mu samo škodovale.»

Ko so fotoreporterji odšli (od njih sem pozneje odkupil slike, katere prilagam), je menager prečital novinarjem Nickyjevo izjavo za naše gledalce. Vam na čast pa je slavni Nicky zapel svojo najnovejšo pesem, katere besedilo sem si skrbno izpisal.

Ko sem stopil v vaše
mesto,
mislil sem, da ves gorim.
Ko sem stopil v vaše
mesto.
mačke niso mijavkale.
Ko sem stopil v vaše
mesto,
stopil sem v paradiž.

Upal sem, da se bo po odhodu novinarjev začel pravi koncert. Kaj še! Nickyja niso pustili k besedi. Na odru so se sproti pojavljale malopridne figure gangsterjev, zapeljivih žensk, ki so se Nickyju dobrikale s tem, da so se igrale z njegovim električnim vlakom — pri tem pa hlepele zgolj po njegovem denarju.

Večkrat sem hotel planiti na oder in zaloviti to nesramno drhal, ki je motila izvajanje, vendar me je vedno zaustavil vesel in zadovoljen nasmeh režiserja in asistenta, ki sta se verjetno zabavala ob teh dogodkih.

Niti malo ju ni presunila vest, da se je zgodil neki umor, pa tudi nastop policijskega inspektorja ju ni zmotil. Nasprotno, še iz parterja sta mu dajala navodila.

Na nesramne izjave Nickyjeve edina prijateljice: «Preveč denarja zaslužiš, da bi bili ljudje pošteni do tebe. Jaz sem te tudi hotela varati... mar misliš, da sem se igrala s tisto tvojo neumno lokomotivo samo zavoljo tvojega «čudovitega» glasu? Ali je sploh mogoče, da si tako bedasto naiven?» — se nisem mogel več premagati. Planil sem na oder.... Takrat se je usulo najhujše. Skušam se sedaj počasi spomniti, kako je že bilo. V glavi mi vse boni: Edino, kar mi se odmeva v njej, so režiserjeve.... «Vi mi uničujete predstavo... Ven... Vrzite ga ven!»

Vrgli so me ven. Sedaj sem tu — v splošni bolnišnici!

Dragi bralci! Ni me sram priznati, da se ne znajdem! Prišel sem na generalko, da bi vam poročal o pevskih vrlinah največjega pevca, vendar v meni vedno bolj raste bojazen, da gre pri «Nicky — zlasti deček» za pravo gledališko predstavo, s katero otvarja Slovensko gledališče svojo XV. sezono. Ce je to res, potem je napaka ogromna — jaz sem namreč glasbeni kritik in se na odrska dela zelo malo razumem.... Ojoj, če je to res!... Ubogi moj denar.... Uboga moja glava.... Kakšna blamaža!

R...a

Prizor iz tretjega dejanja komedije «Nicky — zlati deček»

POZNA JESEN JE NAJPRIMERNEJŠI ČAS ZA TAKO DELO

Marsikateri neobdelan kos zemlje bi mogli spremeniti v sadovnjak

Najprej je treba ugotoviti, katere sorte bi prišle v poštev, nato se moramo lotiti konkretnega dela, seveda po novem in ne po starem načinu

Kadar stopimo nekoliko iz mesta po našem podeželju, se nam kar čudno zdi, da je ono malo obdelovalne zemlje, kolikor je naše podeželje premore, ponekod tako slabo izkoriščeno. Res je, da se po kraški planoti čudežev ne da delati, hkrati pa je tudi res, da so posebno v Bregu in tudi drugod veliki kosi površin, ki bi se dali odlično izkoristiti, ki pa ostajajo neobdelani, slabo izkoriščeni. Temu, seveda, niso krivi le lastniki teh kosov, pač pa tudi oblasti, kajti pri nas gre zares vse le nekako od danes na jutri. Oblasti se le bolj teoretično ukvarjajo s problematiko podeželja.

Ta uvod smo namenoma napravili zato, da bi vzbudili pri ljudeh in pri oblasteh nekoliko več volje ali zanimanja za določeno panogo, ki bo kmetijstvu močno koristila. Gre namreč za sadjerejo, ki bi ob tolikšnem središču, kakršno je Trst, moralo nesti, posebno ker je naša zemlja kot nalašč za določene kulture in bi se, kljub konkurenci iz drugih področij, moglo sadje še bolj uveljaviti.

Da ne bi preveč zavlačevali, bomo začeli kar s konkretnimi nasveti. Če hoče kmet določen kos zemlje, ki leži neizkoriščen ali ki mu malo nese, bolje izkoristiti, ga bo zasadil s sadnim drevjem. V tem primeru pridejo posebno v poštev bolj strmi kraji, kjer ne moreš zemlje preorati v njivo. Preden se kmet loti dela, bo seveda najprej razmislil, kaj namerava tu zasaditi, kakšno vrsto sadja in, seveda, tudi kakšno sorto. V poštev pridejo pri nas predvsem češnje, breskve, marelice, češplje, hruške in oreh. Jablane se pri nas niso nikoli kaj dobro uveljavile. Seveda pridejo sem v poštev tudi smokve in žal še ne dovolj uveljavljeno sadje — kaki.

Ko smo tako videli, kakšno sadje bi pri nas prišlo v poštev, se bomo ogledali še za sortami. Pri češnjah je praksa pokazala, da prideta pri nas v poštev predvsem črna tarčentanka in zgodnja goriška sorta. Pri breskvah pridejo v poštev vse tiste sorte, ki dozore zgodaj, vsaj do konca julija, kajti pozneje bi se morale na trgu kosati s konkurenčnimi sortami iz ostalih provinc. Vsekakor pridejo pri nas v poštev sorte Amsden, May Floyer, Triumf in Halle. Za marelice vemo, da sta se dobro obnesli pri nas ogrska in mansiška marelica. Za češpljo bi mogli reči, da je najboljša stara domača češplja in pa češplja sorte Burbank. Mandeljnov je več sort in ne moremo jih vseh našteti. Glavno pravilo je, da sadimo mandeljne tiste vrste, ki imajo tenko lupino. Isto velja tudi za orehe. Za hruške sta možni dve varianti: Ali sadimo visoke debelne hruške,ali pa hruške «za kordon», to se pravi one nizke hruške, ki jih vežemo v parade, ali špalirje. Za slednje velja, da jih moramo cepiti na kutino, ker se najbolje obnesejo. Na Krasu pa pride kot osnova bolj v poštev beli trn. Najbolj priporočljive sorte so viljemovka, zelena magdalenka, Hardyjevka-maslenka, Pastorjevka in še kaka druga sorta.

Ko smo tako obdelali sorte, se bomo lotili še časa saditve, priprave in načina sajenja.

Čas sajenja je pri nas, posebno kar se Brega in Krasa tiče, najprimernejša pozna jesen. Vsekakor pa je odvisno od mraza. Če začenja lediti, je vsekakor že prepozno, vendar je jesen mnogo primernejša kot spomlad, kajti spomladi sajene sadike v naših sušnih krajih težko zdrže in zato se priporoča, da drevo vsadimo jeseni, ker ima ob tem dovolj časa vstaviti korenine vse do pozne pomladi in ji nevarnost suše v tem primeru ne grozi. Kaj pa zemljišče? To je odvisno od tega, ali nameravamo napraviti cel nasad, ali pa nameravamo saditi le kako drevo.

Če nameravamo napraviti večji nasad, je vsekakor najbolje in tudi najceneje, ce zemljo za bodoči sadovnjak globoko preorjemo. To pride posebno v poštev pri breskovih nasadih, pri nasadih hrušk po sistemu navpičnih kordonov, skratka pri tistem sadju, ki ne potrebuje izredno globokih lukenj. V kolikor pa nameravamo saditi «po starem» — v posamezne luknje, velja pravilo, da se bomo ravnali v odnosu na kakovost zemlje. Čim bolj je zemlja ilovnata in čim bolj je zemlja kraška, torej kamnita, tem širše in globlje morajo biti luknje, da bi korenine med razraščanjem drevesa ne naletele na ovire, kajti s tem bi drevesu vzeli možnost razvoja in ga prisilili bolj na hiranje kot na rast.

Drevesom moramo že ob saditvi dobro in pravilno pognojiti. V poštev prideta obe gnojili: hlevski gnoj in umetno gnojilo, pri katerem so najvažnejši, seveda, superfosfati. Pri tem pa moramo paziti, da ne pride gnoj v dotiko s koreninami, ker je možno, da gnoj ob suhem vremenu korenine ožge, v prevlažnem pa korenine skupno z gnojem segnijejo.

Preden sadiko vsadimo, jo moramo pravilno obrezati. Paziti moramo da tudi korenine nekoliko prikrajšamo. Približno za eno tretjino. Paziti moramo tudi, da zabijemo kol, ki bo držal malo drevesce pokonci, že pred sajenjem, kajti poznejše zabijanje kola bi moglo mlademu drevescu poškodovati korenine. Pa še na eno stvar ne smemo pozabiti. Luknje moramo delati v razmerju z bodočim drevesom. Visokodebelno sadno drevo, katerega krona se široko razraste, potrebuje globljo in širšo luknjo kot nižje in manj razrasto drevo. V večjih luknjah, ki smo jih skopali v globoko «jalovko» (spodnja plast zemlje, ki ni bila nikoli v dotiki s kulturo) moramo pri zasipanju paziti, da jalovo zemljo ne damo k drevesu, pač pa obsujemo korenine drevesa z bolj plemenito torej že prej obdelano zemljo, ki vsebuje več gnoja in sprhnine (humusa).

Pri saditvi drevesca moramo nadalje paziti, da med koreninami ne ostane prazen prostor, ker bi se v tem primeru mogle korenine posušiti ali pa splesneti. Prav tako pazimo na to, da drevesce ne sadimo niti preplitvo niti pregloboko. Drevesce mora biti vsajeno tako, da pride v zemljo do koreninskega vrhu.

Sedaj pa še na kratko o razdalji med enim in drugim sadnim drevesom. Pregosto zasajena drevesa ne bodo veliko rodila, hkrati ne bodo dovolj uspevala in bodo laže podlegla okužbam. Če pa jih sadimo preredko, izgubimo veliko prostora in sadovnjak ne bo dal toliko kot bi mogel. Nekaj primerov nam bo problem obrazložilo: Breskve sadimo vsaj 5 metrov narazen, češnje kakih 10 metrov Hruške: visokodebelne od 8 do 10 metrov, v kordonih pa od tričetrt metra do polnrugega metra, pač v odnosu na sorto. Smokve sadimo od 5 do 8 metrov narazen, prav tako v odnosu na sorto.

Če bi se nekdo, pa čeprav izključno na lastne stroške in brez podpore ustreznih oblasti, lotil večjega nasada, bi prav gotovo veliko več imel kot ima od polzapuščenega kosa zemlje, ki ne služi niti travniku niti pašniku niti gozdu. Na Ponterossu in na pokritem trgu so še vedno značilni napisi «nostrane» — «domače», ki označujejo naše domače sadje. In to sadje gre najbolj in najlaže v denar, pa čeprav je cena za 20 ali celo več lir pri kilogramu višja.

—«»—

500-tisoči sprejemnik

Beograjsko elektrotehnično podjetje «Nikola Tesla» je te dni izdelalo 500-tisoči radijski sprejemnik. To bi za kako drugo veliko in staro podjetje ne pomenilo kdove kaj. Toda pred dobrimi desetimi leti bi na seznamu jugoslovanskih podjetij zaman iskali industrijsko podjetje s tem imenom, saj se je rodilo šele po vojni in sicer v začetku v kaj skromnem obsegu. Toda z leti je raslo toko podjetje, kot njegova proizvodnja ter se razvilo v eno največjih tovrstnih podjetij v Jugoslaviji.

V začetku je podjetje le sestavljalo sprejemnike iz delov, ki jih je dobivalo od znane trdke «Philips», nato pa začelo proizvodnjo posameznih delov usvajati in, korak za tem, jih serijsko izdelovati. V letošnjem letu bo izdelalo okoli sto tisoč radijskih sprejemnikov vseh tipov.

V začetku je podjetje vrglo na trg sicer dober toda zelo skromen sprejemnik «Kosmaj», do sedaj pa je izdelalo že 22 tipov radioaparatov, med katerimi je seveda najboljši in hkrati najrazkošnejši ter najdražji veliki «Tesla-HI-FI-Luxus-Dinamic» aparat, ki se more kosati z vsakim razkošnim tujim sprejemnikom.

Po najnovejših načrtih pa se nameravajo vsa beograjska podjetja te stroke — «Nikola Tesla», «Pupin», «Avala» in «PAEK»-zaruziti v veliko podjetje «Elektronika-Tesla», da bi moglo priti še bolj do izraza tehnično sodelovanje vseh teh podjetij.

ROMUNSKA ZDRAVNICA, KI ZDRAVI STAROST, NA POTOVANJU...

Upati je, da človeštva ne bo razočarala

O tej zadevi smo ob času že pisali, ker pa postaja spet aktualna jo bomo na kratko obnovili. Gre za nov način zdravljenja, za novo terapijo, ki jo je začela ali odkrila romunska zdravnica Ana Aslam, ki je te dni na obisku v Londonu in ki jo vabijo na vse strani, da bi tudi drugod prikazala svoj način zdravljenja. Dr. Ana Aslam sicer ni odkrila zdravila proti raku, proti levkemiji ali kaki drugi hudi bolezni, ki zadaja velike skrbi, pač pa zatrjuje, da je ozdravila — starost. Gre za njeno že znano terapijo z zdravilom «H-3». Problem starosti pa ni kar tako. Vsakdo bi to nujno fazo v človeškem življenju hotel odmaknuti čim dalj in s tem podaljšati aktivni del življenja, kateremu naj bi starost sledila le kot neizbežen zaključek plodne zrele dobe in prijetne starosti. In v tem je prav bistvo zdravljenja, ki ga uvaja romunska zdravnica Ana Aslam. Ona ne pravi, da rešuje človeka smrti, pač pa hoče, da bi starost ne bila tako dolga in betežna. Življenjska doba se je sicer močno podaljšala, toda čemu naj človek po določeni starosti še životari le sebi in okolju v breme. Namen njenega zdravljenja je, da človek ostane čim dalj svež in za delo ali vsaj za normalno življenje sposoben. Praksa v inštitutu za zdravljenje starosti C. J. Parhon v Bukarešti daje zdravnici prav, kajti doslej je šlo skozi ta poseben inštitut že nekaj tisoč oseb, ki so se pomladile.

Preidimo kar k terapiji in k zdravilu. Doktorica Ana Aslam je pred dobrim desetletjem bila zaposlena v neki bolnišnici in eden izmed njenih pacientov je bila 92 let stara bolnica, ki jo je močno mučil artritis. Toda artritis ni bila edina bolezen starke, kajki vid ji je bil opešal, spomin jo je bil že zapustil, slišala je slabo in tudi refleks je bil skrajno počasen. Sicer pa kaj naj bi pričakovali od 92-letne starke. Ker pa ji je artritis povzročal hude bolečine, jo je dr. Ana Aslam zdravila z za to najprimernejšim zdravilom — novokainom, ki je sicer znan kot odlično anestetično sredstvo ,ki je v splošni rabi, predvsem za lokalno umrtvičenje. Ker se je zdravljenje artritisa zelo podaljšalo, je dr. Ana Aslam s časom opazila, da se njena stara pacientka po dolgi kuri tudi pomlaja, da je njena polt postala spet gladka, da se ji je vid izboljšal, prav tako sluh, je postala živahna, da se je skratka vrnila v nekakšno prvo starost. Odkritje je bilo tu: Novokain ni služil le ublažitvi bolečin od artritisa, pač pa tudi pomladitvi. In tedaj se je doktorica lotila sistematičnega študija in je iz zavoda za starčke «J.C. Frimu» preselila v inštitut C.J. Parhom, ki je postal zavod za geriatrijo in bil tedaj, pred desetimi leti, prvi tovrstni inštitut na svetu.

Kot smo že rekli, je skozi zavod v teh letih šlo že nekaj tisoč starčkov, ki so se pomladili. Kdor je zavod obiskal, je nad njim navdušen, še bolj pa nad njegovimi pacienti. Kako tudi ne, saj nekateri pravijo, da doktorica Ana Aslam dela čudeže. In res je od prvotnega novokaina s počasno toda skrbno preizkušeno terapijo prišlo do zdravila «H-3», ki ni več prvotni novokain, pač pa novokain oplemeniten z vitaminom B in nekaterimi drugimi sestavinami.

Medicinska znanost pa zdravila H-3 in vse terapije ne sprejema na slepo. Ze večkrat je bilo človeštvo razočarano. Sovjetski znanstvenik Bogomolec je že zdavnaj propadel s svojim «napitkom večne mladosti». Bolje povedano ni propadel on, pač pa so se ljudje nad njim razočarali. Prav tako brez uspeha je bilo cepivo Voronova, ki starosti ni moglo zavreti, pač pa je starčka le za krajši čas «mladostno opijanilo». Po tolikih neuspehih gleda medicina tudi na doktoricu Ana Aslam in njeno terapijo z upravičeno skepso. Kljub temu pa jo sedaj vabijo na vse strani. Predvčerajšnjim je imela v Londonu zelo uspelo predavanje za zdravnike, ki se s to panogo ukvarjajo. S seboj je London prinesla tudi večjo količino ampul zdravila «H-3». Hkrati jo vabijo še v Francijo, v Zahodno Nemčijo, v Belgijo in časopisi že napovedujejo, da bi se dr. Ana Aslam znala na povratku ustaviti tudi v Italiji, kjer pa je že bila, saj je pred dvema letoma, prvič na Zahodu, javno spregovorila o svojem zdravilu na mednarodnem kongresu za gerontologijo v Meranu.

Upajmo, da dr. Ana Aslam ne bo razočarala človeštva, kot sta ga razočarala že Voronov in Bogomolec.

HOROSKOP ZA DANES

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vaši napori, da bi izboljšali svoj gmotni položaj, bodo prinesli dobre rezultate. V danih okoliščinah ni misliti na potovanje.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Predno se spuščate v precej tvegane podvige, je dobro, da se posvetujete in upoštevate nasvete najbližje osebe.

DVOJCKA (od 21.5 do 22. 6.) Ce se boste znašli pred težko rešljivimi problemi, ne obupujte, ker boste uspeli tam, kjer so drugi propadli.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Uspelo vam bo navezati nove čustvene stike, ne da bi pri tem nastali povodi za ljubosumnost in sovraštvo.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Zelo se boste razveselili pohvale, ki vam jo bo izrekla neka pomembna oseba.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Ne imejte pomislekov in pomagajte osebam, ki vas prosijo za pomoč ali nasvet.

TEHTNICA (od 23.9. do 23. 10.) Opustite načrte, ki vas utegnejo finančno hudo prizadeti že takoj na začetku. Dobili boste prijetna povabila.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Znašli se boste v negotovosti, toda vse se bo uredilo na najboljši način. Končno se boste odločili glede nekega potovanja.

STRELEC (od 23.11. do 20. 12.) Ker se boste zavzeli za neko pravično stvar, boste pridobili nove simpatije. Ne dramatizirajte vsega, kar se vam pripreti.

KOZOROG (od 21.12. do 20. 1.) Ne postavljajte si dolgoročnih načrtov, če si niste prej zagotovili ustrezne izdatne pomoči.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ugotovili boste veliko naklonjenost pri osebi, ki jo komaj poznate. V načrtih se bodo pojavile neke nepredvidene nerodnosti.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne opuščajte svojega običajnega dela brez res tehtnega razloga. Odsotnost b ivam utegnila škodovati.

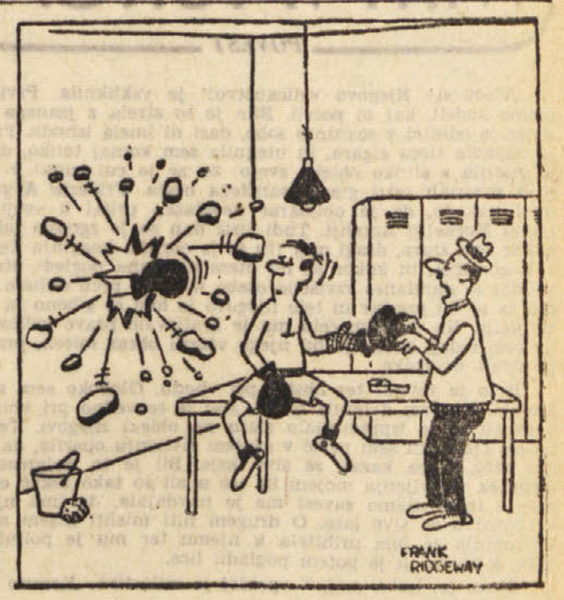

— Ne boj se. Ni te misli udariti. Sedaj se šele pripravlja za na ring...

Goriško-beneški dnevnik

Spor goriška občina - Bozzini

Anketna komisija naj ugotovi politično-upravno odgovornost

Svojo zahtevo svetovalca KPI oslanjata na člen 16 starega pravilnika

Občinska svetovalca KPI Battello in Batti sta poslala goriškemu županu vprašanje v zvezi z diskusijo o sporu med občino in podjetjem Bozzini-Gionchetti. V njem ugotavljata, da je odbornik za finance na zadnjih dveh občinskih sejah ugotovil zamudo, s katero je podjetje vračalo občini denar, tako da znaša sporna vsota okoli 163 milijonov lir.

S tem v zvezi naglašata, da daje člen 16 starega pravilnika o dražbi županu ali njegovemu namestniku pravico, da nadzoruje (vsaj za obdobje 1948-1958) delovanje podjetja in zajamči njegovo pravilnost v interesu občinske uprave; na podlagi zakona od 1931 ima pravico do nadzorstva tudi prefekt.

Ker je treba predvsem ugotoviti politično - upravno odgovornost, ki izhaja iz pomanjkanja nadzorstva, svetovalca zahtevata imenovanje anketne komisije, sestavljene iz predstavnikov vseh političnih skupin v občinskem svetu, ki naj stvar pregleda in poroča svetovalcem, da bi sprejeli ustrezne sklepe. Svetovalca pripomnjata, da bi ugotavljanje odgovornosti ne predstavljalo vmešavanja v pravni postopek, ki je sedaj v teku, niti v podjetje, ki je do letošnjega leta pobiralo trošarino.

—«»—

Danes uradna otvoritev prostorov hranilnice

Ob 11. uri bodo uradno otvorili novi sedež goriške hranilnice na vogalu Verdijevega korza in Ul. Diaz. Otvoritvi bo prisostvoval minister za zaklad Tambroni in podtajnik tega ministrstva Guglielmo Schiratti. Seveda bodo temu dogodku prisostvovali tudi predstavniki vseh krajevnih zavodov ter oblasti. Simbolični trak med vhodom bo prerezal minister sam.

V soboto popoldne od 17. do 19. ure si bo občinstvo prostore lahko ogledalo, prav tako tudi v nedeljo od 10. do 12.30. Pravočasno bodo sporočili dan, kdaj bo banka pričela poslovati.

—«»—

Nesreča Sovodenjca v podgorski tovarni

V tekstilni tovarni v Podgori se je včeraj popoldne odlomil kos železnega droga pri nekem stroju. Nesreča je hotela, da je ravno tedaj bil v bližini 29-letni Erminij Pahor iz Sovodenj. Drog ga je samo oplazil, vendar mu je povzročil globoko rano na glavi. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v civilno bolnišnico, kjer so mu zdravniki nudili potrebno pomoč. Ozdravel bo v 10 dneh, če ne bo komplikacij.

—«»—

Še ena smrtna nesreča motociklista iz Benečije

V sredo okoli 13.30 je na mostu Dolenjega Barnasa padel z motociklom 19-letni Silvio Romeo Juretič iz Podbonesca. Fant, ki je prihajal iz Čedada, je bil namenjen domov. V bližini mosta pa je trčil v 29-letnega Sergia Koredača iz St. Petra Slovenov. Juretiča je pri trčenju vrglo najprej ob bližnje drevo in nato v jarek, kjer je obležal. Z avtom živinozdravnika Zorzija so ga takoj odpeljali v bolnišnico v Čedad, kjer so mu zdravniki ugotovili ziom leve stegnenice in močan šok. Zdravniki so si pridržali prognozo. Čez noč pa se je mladeniču zdravstveno stanje tako poslabšalo, da je v četrtek zjutraj ob 3.30 podlegel poškodbam. Tudi Koredič se je pri trčenju laže ranil, vendar je po prejeti zdravniški pomoči odšel domov. Ozdravel bo v 10 dneh, seveda če ne nastanejo komplikacije.

—«»—

Ženska iz Sovodenj se je hudo opekla

Ob 20.10 so sprejeli v civilno bolnišnico v Gorici Angelo Bratuš iz Ulice bivši Impero 20 v Sovodnjah. Ugotovili so ji opekline II. stopnje po obrazu in desni roki ter opekline III. stopnje po levi roki. Njen nečak, ki jo je spremil v bolnišnico, je povedal, da si je ob 18.45 v sobi prevrnila nase petrolejski kuhalnik, iz katerega se je polil petrolej in se je vnel. Domači so pogasili obleko, ki je pričela goreti in poklicali rešilni avto Zelenega križa, ki jo je odpeljal v bolnisnico.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes je čez dan in ponoči odprta lekarna Soranzo, Korzo Verdi št. 17, tel. 28-79.

Brezplačna vožnja z avtobusom v Trst za volitve Delavskih zadrug

Goriški člani Delavskih zadrug se bodo na volitve novega vodstva Delavskih zadrug v Trstu odpeljali brezplačno z avtobusi, ki bodo vozili po naslednjem voznem redu:

Gorica (Ribijeva postaja) ob 7.50, 11.40, 15.50; Fara (Mlin) ob 8, 11.50, 16; Gradiška (Postaja Ribi) ob 8.05, 11.55, 16.05; Zagraj (Postaja Ribi) ob 8.10, 12, 16.10; Ronke (Postaja Ribi) ob 8.20, 12.10, 16.20; Tržič (Postaja Ribi) ob 8.25, 12.15, 16.25.

Odhod iz Trsta ob 9.15, 13.15, 17.15 in 21.15 uri.

—«»—

Ogenj v ljudskih hišah

V Ul. Colombo so se včeraj okoli 18. ure vnele saje v ljudski hiši (IACP), v kateri stanuje Antonio Brandolero. Po 40 minutah dela so gasilci pogasili ogenj. Škode ni bilo.

Izpred kazenskega sodišča

Polastil se je ključev da bi okradel trgovca

Budal je včeraj dočakal svojo sedmo obsodbo zaradi tatvin

Včeraj so pred okrožnim sodiščem sodili 26-letnemu Edvardu Budalu iz Ul. sv. Mihaela 77 v Standrežu. Fant je bil obtožen, da je hotel s ključi odkleniti lokale podjetja, kjer delajo testenine v Ul. S. Giovanni, da bi se polastil stvari, ki bi mu prišle prav, in da je pobral ključe, ki jih je lastnik lokala Trevisan izgubil.

Obtoženi je že dalj časa poznal Trevisana, ki ima podjetje v Ul. S. Giovanni 12. 4. oktobra okoli 11. ure, potem ko je moral nekaj ur poprej opustiti svoj namen, ker razmere niso bile ugodne, je vtaknil ključe v vrata in jih skušal odkleniti. Trevisanova sorodnica 31-letna Angela Curci je prav takrat prišla na dvorišče, da bi pogledala, če je njeno kolo še na dvorišču, in videla mladeniča, ko se je s šopom ključev sumljivo sukal okoli vhodnih vrat. Brž je stekla k Trevisanu in mu povedala, kaj je videla. Toda mladenič je med tem časom že izginil. Nekaj časa nato je Trevisan zaslišal zelo sumljivo rožljanje s ključi. Stopil je k vhodu v njegov lokal in dobil Budala pri vratih. Mladenič se je pričel oddaljevati, toda Trevisan mu je zaprl pot. Curcijeva je stekla telefonirat orožnikom, toda medtem je nekdo že pripeljal orožnika, ki nadzorujeta Ul. Carducci. Budala sta legitimirala in ga odpeljala na orožniško postajo.

Tam se je izvedelo, da je Trevisan 30. septembra ali 1. oktobra nekje izgubil šop ključev, s katerimi je odpiral lokal in urad, v katerem je imel blagajno z okoli 225.000 lir gotovine. Izgubo je ugotovil že opoldne, ko je hotel lokal zakleniti. Da bi čez noč ne ostal zaprt, je popoldne naročil nove ključe pri ključavničarju. Trevisan je tudi povedal, da so mu neznanci odnesli avgusta za okoli 200.000 lir pločevinastih modelov.

Budal je med zaslišanjem izjavil, da je vzel 1. oktobra ključe iz vrat in da je štiri dni pozneje poskušal izvesti tatvino, ki pa se je, kakor smo videli, izjalovila.

Predsednik sodišča, dr. Vizini, ki sta mu pomagala še stranska sodnika dr. Fabiani in dr. Gelcich, mu je priznal vse olajševalne okolnosti in podvrženost nezdravim nagonom ter ga obsodil na 8 mesecev zapora ter 4.000 lir globe zaradi poskusa kraje, oprostili pa so ga obtožbe, da je ključe ukradel, ker ni bilo prijave. Branil ga je odv. Pedroni, zapisnikar Omeri.

Budal je že zelo kmalu pričel svojo ne preveč blestečo kariero. Z dvajsetim letom je bil prvič obsojen zaradi tatvine, potem pa so ga zaradi podobnih prekrškov obsodili še šestkrat.

—«»—

Obvestilo SPD glede «martinovanja»

Slovensko planinsko društvo organizira tudi letos tradicionalno «martinovanje» za člane in prijatelje, v Tolminu, da bi zadovoljilo tudi tiste člane, ki niso prišli v poštev lansko leto.

Slovensko planinsko društvo opozarja vse tiste, ki so se prijavili za «martinovanje» v Tolminu, da bo avtobus odpeljal iz Podgore točno ob 13. uri izpred kavarne Bratuš ob 13.15.

—«»—

Kino v Gorici

CORSO. 17.00: «Krošnjarji» (I magliari), A. Sordi, B. Lee, R. Salvatori.

VERDI. 16.00: «Anatomija umora», G. Stewart, L. Remik, mladini vstop prepovedan.

VITTORIA. 17.15: «Vojna povest», A. Guinness, J. Hawkins.

CENTRALE. 17.15: «Od Apeninov do Andov», E. Rossi Drago, F. Tozzi, v barvah.

MODERNO. 17.00: «Safari v tropskih krajih».

POLITIKA IN SPORT

Bonnska nemška vlada in udeležba na olimpiadi

BONN, 20. — Zvezna vlada je danes izjavila, da je za nacionalno čast nedopustno, da bi nemška reprezentanca na olimpijskih igrah nastopala pod katerikoli zastavo, ki ne bi bila zastava Zvezne republike. S to izjavo je bonnska vlada zavzela odklonilno stališče do vesti, po kateri so se člani olimpijskih odborov Zvezne republike in Demokratične republike sporazumeli za enotno zastavo, ki naj bi bila črno-rdeče-zlata s petimi olimpijskimi krogi.

Predstavnik socialdemokratske stranke Zahodne Nemčije je takoj izjavil, da je vlada naredila s svojo odločitvijo slabo uslugo vsemu nemškemu športu.

—«»—

Pritožba Padove

PADOVA, 20. — Padova je najavila priziv na prizivno komisijo Nacionalne nogometne zveze zaradi registracije tekme za Italijanski pokal s Torinom z izidom 2:0 v korist Torina. V prizivu se bo Padova sklicevala na svojo dobro vero in pa na nedopustno nepoznavanje pravilnika Italijanskega pokala s strani sodnika, ki je bil pravilno obveščen o zamenjavi igralca med prvim in drugim polčasom (vključitev Brighentija, op. ur.) pa je kljub temu vodil tekmo do konca.

Novosti v jutrišnji formaciji Triestine

Magistrelli in Radice ne gresta v Mantovo?

Namesto njiju naj bi nastopila Degrassi in Del Negro

Po včerajšnjem treningu na občinskem stadionu je trener Triestine Trevisan objavil seznam igralcev, ki bodo danes odpotovali v Mantovo, kjer bodo jutri odigrali prvenstveno tekmo z OZO Mantovo. Na seznamu ni Magistrellija in Radiceja. Predstavnik Triestine je izjavil, da je izključitev teh dveh odličnih igralcev disciplinskega značaja.

Če se vodstvo v zadnjem trenutku ne bo premislilo in ponovno vključilo v moštvo tako Magistrellija kot Radiceja, ki sta trenutno za moštvo skoraj nepogrešljiva, potem bo Triestina nastopila v Mantovi. Z Degrassijem in Del Negrom, ki sta, sodeč po njuni igri z rezervami v Valdagnu, tudi v zadovoljivi formi in željna nastopa za A moštvo.

Po vsej verjetnosti bo formacija Triestine v Mantovi naslednja:

Bandini; Frigeri, Brach; Szoke, Varglien Degrassi; Auber, Taccola, Secchi, Del Negro, Fortunato. Rezerva: Puia.

—«»—

PRVENSTVO REZERV

Brescia vodi v skupini B

Popolni rezultati 6. kola nogometnega prvenstva rezerv v B skupini:

Lanerossi - Atalanta 3:2, Triestina - Marzotto 2:0, Venezia - Udinese 1:0, Brescia - Verona 3:1, Padova - OZO Mantova 2:0.

Lestvica po 6. kolu:

Brescia	6	4	1	1	13:8	9
Padova	6	4	0	2	6:4	8
Triestina	6	3	1	2	10:7	7
Udinese	6	3	1	2	10:9	7
Lanerossi	6	2	3	1	7:7	7
Mantova	6	3	0	3	9:7	
Venezia	6	3	0	3	5:7	6
Atalanta	6	2	1	3	9:10	5
Marzotto	6	1	2	3	4:7	4
Verona	6	0	1	5	2:9	1

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Italijansko nogometno prvenstvo

Bologna v obrambi priborjene slave

Juventus s svojimi «azzurri» veliki favorit proti Genoi
Roma-Inter v znamenju negotovosti

Nedeljska zmaga nad Juventusom Bologni ni prinesla samo slave in priznanj, pač pa tudi veliko odgovornost pred italijansko nogometno javnostjo. S tem, da je prevzela vlogo najresnejšega motilca črno-belih na njihovi poti do naslova državnega prvaka, se je tudi moralno obvezala, da bo v tej vlogi vztrajala čim dalj in po možnosti do konca prvenstva, v kolikor bi Fiorentina, Milan in Inter ali pa tudi Sampdoria v teku prvenstva ne bili sposobni dvigniti svojega sedanjega standarda.

Toda v tej vlogi bo Bologna naletela še na veliko ovir, od katerih se ji bo prva predstavila že kar jutri v obliki Sampdorie. Srečanje na «Marassiju» bo za Bologno, nedvomno zelo težko, vendar pa ne brezizgledno, posebno še, če bo njen napadalni tandem Pivatelli-Campana zaigral tako kot zna in če bo njena obramba, v katero se bo povrnil branilec Capra, obdržala vsaj svoj običajni nivo. Kljub temu pa bi Bologna naredila veliko napako, če bi zasanjala na priborjenih lovorikah, kajti Sampdoria je tudi brez Bernasconija vredna vsega spoštovanja, ki ga v ostalem opravičuje tudi njen visoki plasma na lestvici.

Med važnejša srečanja se običajno uvrščajo tudi nastopi vodilne enajstorice, vendar pa to pravilo tokrat ne velja. Juventus je namreč na svojem igrišču velik favorit proti Genoi ne glede na to ali se bo vanj povrnil Boniperti ali pa ne. Bolj važno je zarati tega kako bodo igrali tisti njegovi igralci, ki so bili vključeni v državno A reprezentanco za tekmo z Madžarsko. In teh je kar 6 oz. vsa obramba z izjemo vratarja ter Boniperti v napadu. Njihova igra bo namreč služila članom tehnične komisije za zadnjo orientacijo pred dokončno odločitvijo.

Za samo prvenstvo pa je mnogo važnejše srečanje med Romo in Interjem, čeprav bodo člani tehnične komisije skrbno zasledovali tudi med to tekmo obnašanje Corsa in predvsem petih članov Rome (Guarnaccija, Losija, Pestrina, Panettija in Zaglia), ki tvorijo ogrodje B reprezentance.

Roma je na svojem igrišču favorit, toda tudi Inter ima vse pogoje za dosego pozitivnega rezultata, tembolj, ker bo skušal za vsako ceno obdržati stik z vodilnima moštvoma. Nastopil bo po vsej verjetnosti z isto formacijo kot prejšnjo nedeljo, v moštvo Rome pa se utegne povrniti Da Costa, medtem ko nastop Ghiggie ni povsem zagotovljen.

Milan bo imel po vsej verjetnosti lahko delo z Barijem na San Siru, pred težjo nalogo pa bo postavljena Fiorentina v Vicenzi proti Lanerossiju. Res je sicer, da so «viola» proti Palermu zaigrali tako kot je treba, toda madeža v tekmi z Juventusom z izdatno zmago nad Sicilijanci še niso povsem izprali. Zmaga nad tkalci iz Vicenze se zato postavlja pred njih kot nujnost, kajti v nasprotnem primeru bo lahko Fiorentina dala za letos slovo vsem svojim velikim ambicijam, s katerimi je začela prvenstvo.

Ostala srečanja so na prvi pogled manj pomembna, toda od njihovega izida bo v marsikaterem primeru odvisna nadaljnja usoda revnejših članov A lige. Tako se bo na pr. Palermo skušal za poraz proti Fiorentini rehabilitirati z zmago nad Laziom, Atalanta bo skušala proti teoretično boljši Padovi rešiti vsaj eno točko, Spal in Udinese pa bosta imela v Alessandrii in v Napoliju dovolj nevarna nasprotnika, da njuni srečanji ne bosta zgolj vprašanje formalnosti. Posebno Napoli utegne biti Furlanom zelo nevaren, čeprav bo najbrž nastopil na «Morettiju» brez svojega famoznega napadalca Vinicia. Po drugi strani pa tudi Udinese ne bo povsem kompletna zaradi poškodbe krilca Delfina, katerega odsotnost pa bo odtehtal povratek močnega Pinardija v srednjo vrsto.

* * *

V B ligi Leccovo vodstvo trenutno ni ogroženo. Na domačem igrišču mu Verona najbrž ne bo preveč nevarna, vsi njegovi direktni zasledovalci pa bodo morali gostovati na tujih igriščih (Marzotto v Novari, Catania v Comu in Venezia v Tarantu) ali pa se bodo morali boriti z enakovrednimi, če ne še močnejšimi nasprotniki, kot je primer z Reggiano ,ki bo sprejela v goste ambiciozno toda nezrečno enajstorico Torina

Triestina bo nastopila v Mantovi. Njena naloga ne bo ravno lahka, toda v primeru zmage bo spet začela igrati prvo violino v prvenstvu, ki se je še pred nekaj tedni zdelo zanjo že izgubljeno.

—«»—

Zbor vojaških nogometašev v Rimu

RIM, 20. — Za 25. t. m. so bili sklicani v Rim naslednji nogometaši - vojaki:

Capra (Bologna), Tagliavini (Inter), Voltolina, Longo, Stacchini, Mattrel (Juventus), Cei, Rozzoni (Lazio), Bertucco (Napoli), Gasperi (Padova), Valadé (Palermo), Da Costa, Marcellini (Roma), Bolzoni, Delfino, Recagno (Sampdoria). Vsi navedeni nogometaši bodo ostali v Rimu 26. in 27. na skupnem treningu za tekmo, ki jo bodo odigrali 29. v Sassariju proti enajstorici Torres.

—«»—

Povratek tržaških kotalkarjev iz Španije

Iz Španije so se vrnili v Trst člani italijanske reprezentance v hokeju na kotalkah Prinz, Martellani in Ottonelli, ki so se udeležili tekmovanja za «Latinski pokal» in nekaterih prijateljskih srečanj. Z atleti je prispel tudi zvezni trener Bertuzzi.

Jutri na Proseku Prosek-Škamperle

Jutri popoldne bo na Proseku v društvenih prostorih namiznoteniški dvoboj med Prosekom in p. d. Skamperle iz Sv. Ivana. Z nastopom na 2. slovenskem športnem dnevu so Prosečani prebili led v tej panogi, sedaj pa bodo pomerili svoje moči s Svetoivančani, ki imajo poleg Skedenjcev najboljše igralce. Srečanje je propagandnega značaja, mi vabimo vso proseško in kraško velsko mladino, da se ga udeleži in podpre svoje mladince. Gornja slika je bila posnetja med namiznoteniškim turnirjem na stadionu «Prvi maj».

Danes in jutri v telovadnici «Ginn. Triestina»

Italijanski vrhunski telovadci bodo pokazali svoje sposobnosti

V borbi za državne naslove bo tekmovalo 9 telovadcev nacionalne kat. 11 v kat. seniorjev in 55 v kat. juniorjev

V novi telovadnici «Ginnastica Triestina», ki bo ob tej priložnosti tudi otvorjena, se bo danes dopoldne začelo absolutno državno prvenstvo v orodni telovadbi. Letošnje prvenstvo bo še posebej pomembno, ker bo imelo predolimpijski značaj.

S prijavo deželnega odbora Piemonta se je v zadnjem trenutku število nastopajočih povečalo v juniorski kategoriji, v kateri bo tekmovalo 55 telovadcev. V seniorski kategoriji jih bo nastopilo 11, v «nacionalni» kategoriji, ki združuje verjetne olimpijce, pa 9.

Program se bo začel danes ob 9. uri z nastopom juniorjev v obveznih likih. Nadaljeval se bo popoldne ob 14,30 z nastopom verjetnih olimpijcev v obveznih likih iz olimpijskega programa. Iste vaje bodo ob 16.30 začeli izvajati seniorji, zvečer ob 21. uri pa bo višek prvenstva z nastopom verjetnih olimpijcev v prostih likih.

V nedeljo dopoldne ob 8,30 bodo najprej nastopili juniorji v prostih likih, ob 11. uri jim bodo sledili, pravtako v prostih likih, seniorji, popoldne ob 15. uri pa bo zaključek prvenstva z razdelitvijo nagrad zmagovalcem.

Ljubiteljem telovadbe se torej obetata dva dneva izrednega užitka, ki ga bodo lahko nudili predvsem vrhunski telovadci, ki sodijo danes že v najvišji evropski razred.

V teku včerajšnjega dneva so prispeli v naše mesto skoraj vsi prijavljeni telovadci, od katerih so mnogi tudi že začeli trenirati v telovadnici «Ginn. Triestine». Poleg telovadcev so prispeli tudi voditelji FGI, tehniki in člani sodnega zbora, ki bo imel internacionalni značaj.

Za primerjavo z uspehi, ki jih bodo tekmovalci dosegli na letošnjem prvenstvu, navajamo vrstni red v posameznih kategorija na lanskem prvenstvu, ki je bilo v Milanu:

Nacionalna kat.: 1. P. Carminucci 113,5 točk, 2. Polmonari 111,35, 3. Neri 110, 4. Vicardi 109,95, 5. Agabio 109,10, 6. Carnoli 103,25.

Seniorska kat.: 1. G. Carminucci 111,60, Zaccarin 108,50, 3. Ravaioli 107,95, 4. Ghezzi 108,40, M. Ghezzi 10475.

Juniorska kat.: 1. Marzolla 115,55, 2. Dell'Angello 109,30, 3. Losito 108,20, 4. Zagaglia 107,45, 5. Urru 107,15.

Seznam udeležencev letošnjega prvenstva v nacionalni in seniorski kategoriji:

Nacionalna kat.: Agabio, G. Carminucci, P. Carminucci, Carnoli, Marzolla, Menichelli, Neri, Romano, Polmonari, Vicardi.

Seniorska kat.: Marchiaro, Zaccarin, Dal Bosco, Martino Ghezzi, Cioffi, Cordoni, Franco Ghezzi, Grandi, Grugni, Morgera in Urru.

—«»—

Tenis v Avstraliji

SYDNEY, 20. — Dvojica Bob Hewitt - Bob Howe (Avstral.) je zmagala v finalu moških dvojic na teniškem prvenstvu Novega juznega Walesa. Premagala je dvojico Fraser-Emerson s 6:4, 6:8, 10:8, 4:6, 6:2.

V finalu ženskih dvojic sta Bueno in Truman (Brazilija-Angl.) premagali Avstralki Reitano-Muller s 6:8, 6:2, 6:2.

VESTI IZ RINGOV

BOKS V RIMU

Garbelli premagal Olivaresa s K. O.

RIM, 20. — Rezultati nocojšnje boksarske prireditve v rimski športni palači:

Lahka kat.: Alimenti (Rim) premagal Torreggianija (Rim) zaradi diskvalifikacije v 4. rundi.

Petelinja kategorija: Sinacori (Rim) premagal Scipionija (Milan) zaradi diskvalifikacije v 4. rundi.

Welter kat.: Nervi (It.) premagal Pommiera (Fr.) po točkah v 8. rundah.

Welter kat.: Scheppler (Fr.) premagal Potesila (Avst.) zaradi predaje v 7. rundi.

Srednja kat.: Garbelli (Milan) premagal s k. o. v 4. rundi Olivaresa (Barcelona).

Težka kat.: Amati premagal Gonzalesa (Barcelona) po točkah v 8. rundah.

Lahka kat.: Garcia premagal Douglasa (New York) zaradi zdravniške prepovedi v 8. rundi.

—«»—

PARIZ, 20. — Francoski boksar srednjetežke kat. Gomez je premagal po točkah Nemca Nicheja.

PHOENIX (Arizona), 20. — Ameriški boksar težke kat. Zora Folley se bo boril 18. jan. v San Franciscu z prvakom Eddijem Machenom, a terim je 7. aprila 1958 bilo neodločeno.

NEW YORK, 20. — Švedski prvak v težki kat. Ingemar Johansson je odpotoval iz New Yorka v Ženevo. Pred odhodom je izjavil, da bo v Švici zaprosil za švicarsko državljanstvo. Glede izjave organizatorja Velelle, da bo ponovni dvoboj s Pattersonom februarja ali marca v Miami-ju, je dejal, da se ne zmeni za to kar hoče Velella.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 21. t. m. ob 19.30 uri cinemascope barvni film Warner Bros:

Trojanska Helena

Kino na Opčinah

predvaja danes 21. t. m. z začetkom ob 18. uri zelo zanimiv film:

«LEGIONARJI»

(I LEGIONARI)

Igrajo: HILDEGARD KNEF, BERNARD WICKI in HANNES MESSEMER

IVAN TAVČAR

MRTVA SRCA

30.

POVEST

‚Visokost! Njegovo veličanstvo!' je vzkliknila. Prvi mah nismo vedeli, kaj bi počeli. Bile je to strela z jasnega neba. Knez je odhitel v sosednjo sobo, dasi ni imela izhoda. Pri tem je odpadla tleča cigara, in utegnila sem komaj toliko, da sem jo zakrila s široko obleko svojo. Že se je cul zunaj v sprednjih sobanah ostri glas cesarskega očeta. Friderik Avgust je imel navado, da je obilokrat neoglašen prišel k svoji ljubljenki Korneliji Amaliji. Tudi tisti dan se je zgodilo tako. In kakor sem stara, dragi moj (tu se je obrnila kneginja Teanska k Bogomiru), in kakor so mi otemneli duha pogledi, stoji mi vendar se dandanes vzvišena oseba njegova pred duhom. Tiste dni se ni bil prestar in telo njegovo je bilo še gibčno in polno življenja. Na visokem čelu mu je kraljevalo pravo veličanstvo. Se celo tedaj, kadar je bil njega vzorni obraz miren, pretresal je strah dvornike.

Brzo je vstopil ter obstal pri vhodu. Globoko sem se priklonila. Ko sem dvignila obraz, stal je še vedno pri vhodu in v soncu se je izpreminjalo zlato na obleki njegovi. Tedaj v tistem trenutku sem prvič v svojem življenju opazila, da so se mu krog senca kazali že sivi lasje. Bil je to najgrozotnejši trenutek v življenju mojem in vse misli so tako rekoč okamenele v meni. Samo zavest me je navdajala, da ima njegovo veličanstvo že sive lase. O drugem niti misliti nisem mogla! Vojvodinja je bila prihitela k njemu ter mu je poljubovala roko, s katero ji je potem pogladil lice.

‚Kako je, ljuba moja?' vprašal je milostivo. ‚Krasno imate tu na deželi!'

Pristopila sta bliže k meni. Friderik Avgust se je pričel ozirati po sobani, po kotih, po stropu, in končno je izpregovoril, odločno z nemilostivim glasom: ‚Mon dieu! Palffy, zdi se mi, da, gotovo je, nikakor se ne motim, prepričan sem, da se je tu — odpustite mi izraz — pušil tobak!'

Te besede so veljale meni, ker sem rojena v stari obitelji Palffyjevi, kar morda niste vedeli. Tedaj je vojvodinja Kornelija Amalija bledejša postala nego uniforma njega veličanstva. Plaho svoje oko obrnila je proti meni, ki ji pomagati nisem mogla.

Globoko sem se priklonila: ‚Ni mogoče, veličanstvo!'

Že sem čutila, kako me je pričelo greti pri nogah. Ali za življenje svoje bi se ne bila preganila tedaj!

‚Ni mogoče, grofica?' In njegovemu veličanstvu je postal glas trd kakor jeklo; na čelu se mu je nabralo temnih oblakov, in vedela sem, da se bode name razlila nevihta.

‚Vi gorite, kontesa, za božjo voljo!' vzkliknil je Friderik Avgust prestrašen. Počasi me je zapuščala zavest. Tu di je v tistem hipu prekoračil knez Aleksander prag sosednje sobe; bil je bled kakor mrlič.

‚A', začudil se je vladar togotno, ‚vi ste tu, Teano! Kako interesantno!'

Čula sem še, da je oni mrzlo odgovoril: ‚Da, veličanstvo! Cesarska visokost mi je milostivo dovolila, da sem smel trenutek, samo za trenutek, obiskati svojo nevesto, konteso Margerito!'

‚Skrb mi bode, na cesarski moji besedi, skrb mi bode, da se kmalu poročita!'

Te nepopisno ironično izgovorjene besede njegovega veličanstva sem še čula, a potem je zavihral plamen krog mene ter mi ugasnil zavest.

Ko sem ozdravela, zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Postala sem kneginja Teanska. Knez Aleksander mi je bil blag soprog; bil je pravi steber življenju mojemu. Niti vzdihovati ga nisem čula nikdar. Ko pa je ležal na smrtni postelji, dejal je skesano: ‚Margerita! Vsega dolga ti še nisem poplačal! In to edino, to mi greni smrtno uro!' Ali pomislite, da sem bila od tistega groznega trenutka hroma in da se potem nikdar več na svoje noge opreti nisem mogla. Tega je sedaj več nego petdeset let, kar me kakor onemoglega prenašajo z mesta na mesto! In vendar je vse življenje svoje posvetil meni in, kakor rečem, niti vzdihovati ga nisem čula nikdar! Kornelija Amalija, poklicana na kraljevi prestol, umrla je še mlada, mlada in nesrečna! Meni pa je dano še vedno živeti in gledati v zorno ravan leto za letom! Da, da! Kornelija Amalija pa je umrla mlada in nesrečna! Vidite, ljubi moji, življenje je povsod eno in isto; kelih grenke pijače, ki jo nam osladi samo notranja zadovoljnost. Ali ta je dar božji!»

«To so vzorni ljudje, v resnici vzorni!» dejal si je Bogomir, ko je tisti dan počasi jezdaril po zelenem logu proti Višavi.

DEVETNAJSTO POGLAVJE

In mein gar zu dunkles Leben
strahlte einst ein süsses Bild;
nun das süsse Bild erblichen
bin ich gänzlich nachtumhüllt.
H. Heine

Tisto leto se je oglasila zgodnja zima in sneg je pokrival krajino v dobi, ko je druga leta še rumeno listje padalo z vej in zlatilo zemljo pod njimi. Dasi je bila jesen kratka, vendar je gospodu Ernestu Malcu donesla obilo dozorelega sadu. Brezuspešno se ni trudil med vročim poletjem. Kakor bi jo bil vihar raznesel po deželi, tako jadrno se je razširila vest, da je sam knez in škof Janez Evangelist obiskal Nižavo ter njenemu lastniku javno izročil najboljše versko izpričevalo. Pobožna srca so se topila v veselju o spokorjenem tem grešniku! Ko je pričetkom jeseni stopil pred občinstvo z velikanskim podjetjem, bile so mu vse bogoljubne duše vdane. Do tedaj je sekal Malčevemu blagostanju rudnik, o katerem se je v prejšnjih poglavjih že govorilo, globoke rane in polagoma je bil pogoltnil starih trdnjakov obilo vreč, ki so ležale nekdaj v Vida Lesovéja železnih zabojih. Ravno isti rudnik pa je postal Ernestu Malcu kar čez noč vir neusahljivega dohodka. Mož je porabil čase, v katerih je živel. Se ve, da je moral tajiti pri tem svoj značaj ter umoriti v sebi vsako stalno prepričanje. A kaj če to v časih, v katerih sta špekulacija in sleparstvo, če sta se vedeli zaviti v tančico hinavstva, bili prava in edina zapovednika nevedne in zaslepljene tolpe!

Z denarji, ki mu jih je naštel stari Sodar, «olepšal» je Ernest Malec jamo in nekega jutra zadeli so na posebno bogato žilo, katera je do sedaj nesrečnemu rudniku obetala najlepšo bodočnost. Takoj se je razneslo med narod, da v Ernesta Malca rudniku neskončno bogastvo in da ga treba samo izgrebsti! Tudi se je dostavljalo, da Malec ničesar opraviti ne bode mogel, ker nima zadostne zaloge in da bi pač bilo najbolje, če bi večja družba stvar vzela v roke. Vsi pa so bili edini v tem, da korist dežele zahteva, da se ima kaj storiti! Videlo se je torej vsakemu naravno, kar pričetkom jeseni gospod Ernest Malec v družbi beležnika darja osnoval delniško društvo, ki je prevzelo nalogo, s nikom po vseh pravilih in predpisih rudoslovja pametno uspešno gospodariti ter iz njega izkopati, kar bi se izkopalo! Zavladalo je splošno navdušenje, in ko so umetno obšene delnice zagledale beli dan, trgalo se je občinstvo zanje. Ko pa se je celo zvedelo, da je sam knez Janez Evangelist vpisal se v kolo delničarjev, ni se mogla ustaviti vest o razljučenega dobičkolovstva; kar se je v trudu dolgih let pri hranilo, zapustiti je moralo skrite predale in se izpremeniti v lepo obrobljeno delnico novega društva, ki se je potem v skrajnem predal z večjim veseljem spravila nego poprej v trudu dolgih let težko prisluženi denar! Delničarji so se množili kakor gobe po dežju; tako zelo so se množili, da je moral še celo Ernest Malec lepo število delnic prodati, ki si jih je bil pridržal v imenu poplačbe kupne cene, katero mu je dolgovalo novo delniško društvo, za prevzeti rudnik. In še hvalo so mu peli, ker je bil tako nesebičen, da je imel rajši denar nego gotovine! delnice, ki so mnogo več donašati morale od veljave.

Staro bogastvo se je povrnilo na Nižavo, in veljava stare rodu ni bila nikdar tako mogočna kakor tiste dni, ko so delnice novega društva trosile se po deželi ter polnile Ernesta Malcu prazno blagajnico. Vse se je posrečilo, in da bi se izpopolnil pridobljena sreča za trdno ohranila obitelji, sklenila sta zakonska zveza z imovito obiteljo Sodarjevo, da se je moral veliko imetje spojilo z drugim velikim imetjem, kar je mnogim brojnim delničarjem dajalo še več upa, še več poguma! Poročnjetje, podprto po obiteljih, kakor sta bila Sodarjeva in Malčeva, nikakor ni moglo splavati po vodi. To je moral uvideti vsak človek, in zategadelj so morali takoj utihniti nekateri bojazljivci, ki so opominjali občinstvo k pozornosti in previdnemu preudarku.

(Nadaljevanje sledi)